

Kad dzīvnieks aizmucis vai saimniekam vairs nav vajadzīgs, tas nonāk patversmē.

Kuldīgas un Skrundas novada klaiņojošie suņi un kaķi mīt Saldus patversmē Oposums.

→ 6.-7. lpp.

Ruslanam Finogenovam pieder **Džeimsa Bonda automašīnu modeļi.**

→ 8. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 129
(11 365)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 12. novembris

Vienotība telpā un laikā – DZIESMU SVĒTKI

„Vēlējāties Latvijai svētkos uzdāvināt kaut ko īpašu – mīlu, sirsnīgu un tautisku izstādi. Dziesmu svētki ir mūsu simbols, un daudziem citu valstu iedzīvotājiem latvieši asociējas tieši ar dziedāšanas un dejošanas tradīciju, krāšņiem tautastērpiem. Dziesmu svētki ir tā visa apvienojums,” saka izstādes *Vienoti dziesmā, dejā un sirdī* veidotāja, Kuldīgas novada muzeja krājuma un pētniecības nodaļas vadītāja Inna Rozentāle.

Izstādes *Vienoti dziesmā, dejā un sirdī* veidotāja, Kuldīgas novada muzeja krājuma un pētniecības nodaļas vadītāja Inna Rozentāle uzsver, ka izstādē skatītāju gaida ne vien vēstures fakti par Dziesmu svētkiem, bet arī emocijas.

Izstādes pamatā ir ikšķilnieka Roberta Kulpes 35 gadus vāktā kolekcija par Dziesmu svētkiem. Tā tika papildināta ar muzeja krājuma materiāliem, piemēram, afišām, sākot no 2. Dziesmu svētkiem 1880. gadā un beidzot ar 20. gadsimta 90. gadu svētku koncerta *Dzīvības dziesma* afišu. „Šajā izstādē apvienojas izglītojošais ar emocionālo,” saka I.Rozentāle. Tāpēc ekspozīciju papildina skaņu ieraksti un videomateriāli. Te ir

vēsturiski fakti un arī emocionāli stāsti – to cilvēku atmiņas, kuri svētkos ir piedalījušies gan no Kuldīgas novada, gan citiem Latvijas novadiem. Kuldīgas dziedātāji un dejojāji izstādei uzticēja tautastērpus, bet te ir arī virsdiriģentu Jāņa Dūmiņa un Edgara Račevska tērpi, kuros viņi diriģējuši kopkori. „Gatavojot izstādi, vaicāju daudziem cilvēkiem, ar ko viņiem saistās Dziesmu svētki. Vieniem tā ir dziesma, citiem – tautas

tērpi, sajūta, ka svētki norisinās Rīgas ielās un laukumos, citiem – tirpas, kas skrien pāri mugurai, klausoties dziesmas. Man šie svētki ir dvēseles lidojums, kad uz mūzikas viņa celies un krīti un ir izjūta, ka apvienojies ne vien ar cilvēkiem, kuri ir apkārt estrādē un uz skatuves, bet arī ar tiem, kuri ir dziedājuši pirms 100 gadiem. Tā ir vienotība telpā un laikā,” saka I.Rozentāle.

Iveta Grīniņa, Lāsma Reimanes foto

Rudbāržu Kalna

Dzenišos audzē cūkas.

Linda un Vasīlijs Dreboli jau 16 gadus strādā paši un dod darbu arī citiem.

→ 5. lpp.

UZŅEMTA FILMA

par brāļiem Kaņukiem no Kuldīgas.

→ 3. lpp.

Trešdien, 14. novembrī:

- Kā sadzīvot ar migrēnu.
- Lāčplēša diena Kuldīgā un Rudbāržos.
- Kāds būs kultūras centrs.
- Sarunā Dzintra Freimane.

Lauksaimniecības un dārzkopības biedrību ZEMES NOMAS CENA PIEAUG.

→ 4. lpp.

REDZĒJUMS

Internetā atļaujamies vairāk

15% Latvijas jauniešu maldīgi tic, ka rīcība internetā tiek mazāk uzraudzīta, tāpēc var atļauties vairāk nekā bezsaisītē, rāda programmā skolēnu digitālo prasmju pilnveidošanai „Samsung” skola nākotnei augustā un septembrī veiktā aptauja. Lietojot tehnoloģijas, vajadzētu atcerēties, ka arī internetā tāpat kā reālajā dzīvē pastāv likumi, kurus pārkāpjot, ir jāuzņemas ne tikai morāla, bet arī likumiska atbildība. Manuprāt, cilvēki tam pievērš pārāk maz uzmanības, īpaši jaunieši. Daudz runāts par medijpratību, kas

Lāsma Reimane, tālr. 63350568, reimane.lasma@gmail.com

kāda cilvēka aizskaršanu vai neapdomīga teikuma publiskošanu? Pavisam nesen Kuldīgā sociālajos tīklos tika meklēts pazudis cilvēks, kurš īstenībā nemaz nebija pazudis. Cik gan daudz satraukuma šāda maldu ziņa radīja!

Neapdomīga rīcība interneta vidē var maksāt diezgan dārgi. Piemēram, pazemošana un emocionālā vardarbība – līdz 400 eiro, goda un cieņas aizskaršana paredz gan civiltiesisko, gan kriminālatbildību, par nelikumīgām darbībām ar personas datiem var tikt izteikts brīdinājums vai uzlikts naudas sods līdz 570 eiro. Par rasismu un naida kurināšanu vai par pornogrāfiska satura materiālu izplatīšanu var draudēt brīvības atņemšana līdz vienam gadam, īslaicīga brīvības atņemšana, piespiedu darbs vai naudas sods. Autortiesību pārkāpumi izmaksās līdz 70 eiro.

Tehnoloģijas izmantojam ikdienā, tāpēc nedrīkstam aizmirst par tādām lietām, kas varbūt var šķist sīkas un nenozīmīgas, jo viss, kas tiek publicēts internetā, tur arī paliek.

„Arī internetā pastāv likumi, kurus pārkāpjot, ir jāuzņemas ne tikai morāla, bet arī likumiska atbildība.”

māca sabiedrību lasīt ziņas un pievērst uzmanību tam, cik tās ir patiesas, bet tikpat liela uzmanība jāpievērš arī tam, ko paši interneta vietnēs publicējam. Visiem ir zināms fakts, ka interneta vidē cilvēki bieži vien atļaujas vairāk nekā reālajā dzīvē. Arī šis pētījums to pierādījis, jo gandrīz puse jauniešu atzīst, ka jūtas brīvāk, jo sarunas biedrs nav redzams, 42% uzskata, ka internetā var palikt anonīms, 37% – īpaši neizvērtē saturu, ko ievieto internetā, bet vadās pēc sajūtām.

Vai esam kādreiz aizdomājušies, kas var draudēt par

TRĪS VIEDOKĻI

Klimata pārmaiņas pēdējos gados notiek arvien intensīvāk. Vai īsta ziema turpmāk Latvijā būs? Kļūs vēl siltāk

1. Laura Krūmiņa, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra hidrometeoroloģisko prognožu nodaļas vadītāja: – Ziema ir no tiem gadalaikiem, kuru klimata pārmaiņas skar visvairāk. Gaisa temperatūra ir ļoti būtiski paaugstinājusies. Kā nesaraucamā ķēdītē seko nokrišņu daudzuma palielināšanās, bet tas nav sniegs – vairāk līst. Līdz ar to periodi ar stabilu salu un sniegu samazinās. Ziemas sezona kļūst īsāka, tā rudenī vēlāk iesākas un pavasarī ātrāk beidzas. Ieilst pelēcīgie apstākļi, kad kokiem nav lapu, visu dienu debesis nomākušās, vakaros ātri satumst. Tomēr nevar teikt, ka

mums nekad vairs nebūs aukstas un sniegotas ziemas. To pierāda pēdējo gadu statistika. Ja atceramies 2009./2010. gada zimu, tā bija ļoti bagāta ar sniegu. Auksta bija arī 2012./2013. gada ziema, kas ilgi turpinājās pavasarī, un martā daudzviet vēl bija pusmetru bieza sniega sega. Pēc šīm ziemām bija lieli pali.

Ziemeļeiropa ir reģions, kuram sezonālo prognožu sagatavošana vēl joprojām ir liels izaicinājums, jo tās ne vienmēr attaisnojas. Pasaulē ir reģioni, kur to var izdarīt vieglāk. Jaunākās prognozes šobrīd rāda, ka kopumā ziema, visticamāk, būs silta. Ir ļoti niecīga varbūtība, ka tā

Jāpieņem laika apstākļi, kādi tie ir

2. Ilmārs Tīrmanis, dabas pētnieks: – Cilvēkam grūti kaut ko paredzēt, tas ir Dieva ziņā. Seno laiku pareģojumi sen vairs nav spēkā, skatoties dabā, kad kokiem lapas birst, kurā dienā uzsalst u.tml. Varbūt var dažas dienas uz priekšu pateikt, piemēram, pēc tā, kad aizlido putni. To, kas būs pēc mēneša konkrētās dienās, pat ar militāriem pavadoniem prognozēt nevar. Turklāt nevar zināt,

ko katrs uzskata par zimu. Es pat neatceros, kad bija tāds sniegs, kad varēja slēpes izcelt. Ja arī bija, tad vai nu par maz, vai par daudz – ar puteņiem, un nepastāvīgi. Jāpieņem tādi laika apstākļi, kādi tie ir. Dabā silta ziema dažiem nāk par labu: neizsalst augi, dzīvnieki neaiziet bojā bargos apstākļos. Cita lieta, ka pārmaiņas notiek viļņveidīgi. Kad auksts, daba aizmieg. Uznākot

Ziemas nekur nepazudīs

3. Toms Bricis, laika ziņu veidotājs sabiedriskajos medijos: – Jāformulē, ko nozīmē īsta ziema. 2013. gadā piedzīvojam bargu zimu ar noturīgu sniegu un salu. Tas nebija ļoti sen, tāpēc nevar teikt, ka ziemas mums būtu pazudušas. Protams, Kurzemes pusē sals un sniegs ir mazliet nenoturīgāks nekā Vidzemē un Latgalē. Tomēr arī Kolkā, ja nemaldos, 2009. vai 2010. gadā uzsniga metrs sniega. Kopumā kopš 2004. gada Kurzemē nav bijušas noturīgas ziemas. Bet

nebūs tā, ka tuvākajā laikā paliksim bez ziemām; galvenā pārmaiņa, ka tās arvien biežāk kļūst siltākas. Īpaši Kurzemē aukstums un sals nebūs noturīgs. Tā tas bijis pēdējos desmit gados un arī dažkārt pirms gadiem 30. Arī rudens kļūst siltāks, bet nebūtiski, ziemas – vairāk. Tas jāņem vērā tautsaimniecībā, un jāpārskatījas, kā kurā nozarē izdevīgāk. Nav jālikvidē slēpošanas trases, Vidzemē jau daudzās vietās iebūvētas saldēšanas sistēmas un siltumsūkņi, kas palīdz ražot un

būs gara un auksta. Nokrišņu daudzums gaidāms ap normu, varbūt pat nedaudz zem tās. Pēc sezonālās informācijas nevar izdalīt konkrētus periodus, kad varētu būt sals. Nevar prognozēt, vai Ziemassvētkos būs sniegs. Var runāt tikai par kopējām tendencēm. Klimata pārmaiņas liek mums adaptēties mainīgiem laika apstākļiem. Mežstrādniekiem jāreķinās, ka tik ilgstoši sala nebūs, lai visu zimu strādātu mežā. Zemniekiem jāplāno, kādas kultūras sēt. Tāpat jādomā par ceļu uzturēšanu un citām jomām. Turklāt jāplāno ne tikai vienai ziemai, bet vairākām uz priekšu, jo kļūs vēl siltāk.

siltuma vilnim, āpši, eži un cita lielāka vai mazāka dzīvā radība pamostas. Tas nav labi, jātērē enerģija vielmaiņai. Šobrīd plāvās, kur nesen plauts atāls, vēl zied pienenes, dažos dārzos vēl zemenēm ir ogas vai tās turpina ziedēt. Klimatam sasilstot, pie mums parādās jaunas dienviņu sugas, pazūd ziemeļnieki. Vieni par to priecājas, citiem varbūt nepatīk. Tā tāda gaumes lieta.

noturēt sniegu ilgāk. Kurzemē siltāk, jo tuvāk jūra un arī Atlantijas okeāns, kas rudenos un ziemās silda, bet pavasarī dzesē. Liepājas, Ventspils, Kolkas un Pāvilostas novērojumu stacijās maijs un aprīlis ir krietni vēsāks. Šobrīd vienīgā tuvākā tendence, par kuru varu droši teikt, – laiks joprojām būs silts, līdz Valsts simtgades svētkiem nebūs ne sala, ne sniega. Iespējams, ka ap to laiku aktivizēsies cikloni, būs vējaināks un lietaināks.

Daina Tafelberga

PRECIZĒJUMS

No 16. novembra Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļā sāks strādāt nevis audioloģe, kā tas bija rakstīts 9. novembra rakstā *Kuldīgā pieņems dzirdes ārsts*, bet gan audiologopēde Daina Ābele. Viņa nepārbauda dzirdi, bet gan koriģē dzirdes traucējumu izraisītus runas, valodas, balss un arī rīšanas traucējumus.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai svinat Mārtiņus – dienu, kurā pēc latviešu tradīcijām beidzas veļu laiks un lauksaimnieku gads?

Inta Rozentāle, strādā *Rimi*: – Mārtiņdiena saistās ar lauku darbu sezonas noslēgumu, bet tie jau sen padarīti. Mārtiņdienā parasti aizeju uz tirdziņu. Grūti pateikt, vai šos svētkus kādreiz svinēja vairāk. Man iemīļoti ir Ziemassvētki, tos ļoti gaidu, jo tie ir ģimenes svētki, kad visiem sanākt kopā.

Liene Krūmiņa, konditore: – Svinu Ziemassvētkus un Jauno gadu, bet Mārtiņus ne. Zinu, ka bērniem, kad viņi vēl mācījās, bija pasākumi skolā.

Emīls Asnis, students: – Zinu, ka ir tāda Mārtiņdiena, bet tā vairs nav aktuāla jau labu laiku. Manuprāt, Helovīni šos svētkus ir aizstājuši. Mārtiņdienā cilvēki gāja ķekatās un skaitīja tautsdziesmas. Domāju, ka vajadzētu šos svētkus atdzīvināt.

Amanda Lagzdenberga, skolniece: – Apsveicu Mārtiņus vārda dienā. Atceros, ka pamatskolā un bērnudārzā bija Mārtiņdienai veltīti pasākumi, bet tie jau aizmirsti. Šajā dienā nav sajūtas, ka ir svētki, jo tos nesvin. Cilvēki šo dienu neizceļ kā kādreiz. Domāju, ka jaunieši par šiem svētkiem nezina. Vajadzētu tos atdzīvināt un stāstīt par tiem vairāk.

Mārcis Polis, students: – Šos svētkus nesvinu, bet skolās šajā laikā notiek Mārtiņdienai veltīts tirdziņš. Tur var nopirkt skolēnu pagatavotos gardumus. Varbūt Mārtiņus vajadzētu vairāk popularizēt, lai arī jaunieši par tiem vairāk zinātu.

Sanita Lapiņa, strādā SIA *Mežmaļi*: – Dēls ir Mārtiņš, tāpēc vienmēr šo dienu svinam, bet tikai kā vārdadienu. Šajā dienā vajadzētu uzklāt galdu un atcerēties par latviešu ticējumiem, kas ar Mārtiņiem saistās. Gribētos, lai nedaudz uzsniegt sniegs, tad būtu tā svētku gaidīšanas sajūta.

Lāsma Reimane, Antras Grīnbergas foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore
Daiga Bitīniece –
63350567;
reklāmas
nodaļa –
63324881;
sludinājumi@
kurzemnieks.lv

Izdevējs –
SIA *Jaunais
kurzemnieks*.
Reģ. apl. nr. 1400.
Iespiests
SIA *Poligrāfijas
grupa Mūkusalā*
Rīgā, Mūkusalas
ielā 15a.
Metiens – 3402.

IEBILST PRET PABALSTIEM UN SLIMĪBAS LAPĀM

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes reģiona uzņēmēju padomes sanāksmē Kuldīgā uzmanības centrā bija bezdarbnieku pabalsti, darbnespējas lapu samaksa, kā arī vienota informācijas vietne.

BEZSPĒCĪGI PRET (NE)SLIMOTĀJIEM

Uzņēmēji sprieda, ka daudzi negodīgi darbinieki slimības lapu ņem arī tad, kad nav slimi. Uzņēmējs Kaspars Bergmanis sacīja, ka celtniecībā jau pierasts – ir tādi darbinieki, kuri diezgan regulāri neierodas vienu vai divas dienas, visbiežāk pēc garākām brīvdienām un ne jau slimības dēļ, taču darba devējam par šīm dienām jāsamaksa. Tādu piemēru esot daudz, un K. Bergmanis minēja nesenu situāciju Kuldīgā: uzņēmējs sievietei uzteicis darbu,

un viņa tajā pašā dienā iesniegusi slimības lapu. Pēc tam sociālajos tīklos bijušas fotogrāfijas, ka viņa devusies ceļojumā. Darba devējs par to uzrakstījis Medicīniskās aprūpes un darbnespējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijai, bet tā atbildējusi, ka pārkāpuma nav. Arī citi uzņēmēji sacīja, ka nākas saskarties ar līdzīgiem gadījumiem.

Lai šādas situācijas mazinātu, uzņēmēju padomes priekšlikums būs rosināt likumus mainīt līdzīgi kā Igaunijā, kur darba devējs maksā par slimības laiku no

ceturtnās līdz astotajai dienai. Ja pirmo slimošanas dienu samaksu no darba devēja pleciem noņemtu, valsts būtu ieinteresēta kontrolēt to, lai darbnespējas lapas netiktu izsniegtas neslimojošajiem. Tālāk šis jautājums tiks izskatīts citās LTRK sēdēs, lai vienotos par kopējo viedokli.

LAI IR IEINTERESĒTI STRĀDĀT

Vairākkārtējās diskusijās par bezdarbnieku pabalstiem Kurzemes uzņēmēju padomē izkristalizējies viedoklis, ka pabalstu izmaksas kārtība vairs neatbilst

tirgus situācijai, tādēļ izmaksāšanas periods jāsamazina no deviņiem līdz trim mēnešiem. Līdz ar to varēs mazināt sociālo iemaksu likmi strādājošajiem. Uzņēmēji uzskata, ka darba ņēmēja nodokļi ir augsti un daudzi kā pienākumu izmanto bezdarbnieka pabalstu, jo maksājuši lielus nodokļus, kaut gan darba piedāvājums atbilst viņu kvalifikācijai. Ilgāk par trim mēnešiem varētu būt tikai tad, ja nav konkrētam cilvēkam piemērotu vakanču.

VIENOTS PASĀKUMU KALENDĀRS

LTRK Kurzemes reģiona nodaļas vadītājs Ralfs Minkevičs pastāstīja, ka tiek veidota mājaslapa *Kurzemes bizness*, kurā

partneri varētu ievietot ziņas par plānotajiem pasākumiem. „Ir pēdējais laiks domāt, kā pasākumus koncentrēt. Kurzemē uzņēmējiem to ir ļoti daudz, bet, nezinot, kas notiek kaimiņos, tie viens ar otru konkurē,” sacīja R. Minkevičs. „Vienotajā vietnē informāciju varētu ievietot kamera, pašvaldības, Kurzemes biznesa inkubators, Ventpils biznesa centrs, Kurzemes uzņēmēju klubs u.c. Laikus zināsim, kur kas notiek, un tā ietaupīs savu laiku un resursus.” Vēlāk šo platformu iecerēts iekļaut LTRK mājaslapā, un tad uzņēmējiem būs informācija par pasākumiem visā Latvijā.

Jolanta Hercenberga

Tapusi filma par brāļiem Kaņukiem

Jau 17. novembrī Rīgā un 9. decembrī Kuldīgā kinoekrānos rādīs dokumentālo filmu *Dāvids un Goliāts* par brāļiem Kristapu un Kristu Kaņukiem no Kuldīgas.

Filmas pamatā ir stāsts par abu jauniešu sapņiem, talantu, atbildību vienam pret otru, spēju nepadoties un priecāties par dzīvi.

Vecākais brālis ir Kristaps, kurš no dzimšanas ir ratīņkrēslā un kuram ir runas grūtības. Ar ģimenes atbalstu viņš spējis atfistīt talantu – repot. Savukārt jaunākais brālis Kristis aizrāvēs ar BMX *Freestyle* braukšanu un ir viens no Latvijas topa braucējiem šajā disciplīnā.

Ideja par filmu radusies pērn Ziemassvētkos, kad festivāla *Nāc līdzās* koncertā Kristaps un Kristis iepazinušies ar LTV žurnālisti Inesi Vaikuli, kuru šī tikšanās ļoti iedvesmojusi. „Ar brāli aizkulisēs kaut ko darījām, pie mums pienāca Inese Vaikule un mūs nointervēja. Pēc laika viņa mani uzrunāja sociālajos tīklos un piedāvāja savu ideju,” stāsta Kristis. „Pirmā filmēšana notika februārī, pēdējā – septembra beigās. Komanda brauca mums līdzī ar uz lielākiem notikumiem, piemēram, uz manām sacensībām Tallinā, kā arī filmēja ikdienišķus kadrus mājās, vienkāršas sarunas. Iepriekš ziņojām viņiem par gaidāmajiem notikumiem – pasākumiem, dzimšanas dienām –, pārējais tapa uz vietas, dabīgi, neko īpaši neiestudējot,” atklāj Kristis.

„Mēs piekritām piedalīties filmā, jo šķita, ka tas būs kaut kas jauns, un vēlējamies, lai vairāk cilvēku uzzina mūsu stāstu. Tā kā brālis ikdienu pavada mājās, varbūt viņam pēc filmas uzradīsies kāda iespēja vai atbalsts, jo nav tā, ka mūsu ģimenei būtu tas labākais finansiālais stāvoklis. Brālis varēs biežāk aizbraukt uz vingrošanām Rīgā, jo

„Filmas *Dāvids un Goliāts* sižeta pamatā būs manas un brāļa Kristapa savstarpējās attiecības, tas, kā viens otru dažādās dzīves situācijās atbalstām,” saka kuldīdznieks Kristis Kaņuks (no labās).

nauda, kas tiks savākta labdarības seansos, tiks ziedota brāļa veselības uzlabošanai. Filma noteikti kādu arī iedvesmos, liks padomāt, vai sūdzēties, ka kaut ko nevaram izdarīt, jo brāļa situācija ir tāda, kāda tā ir, un viņš pierāda, ka visu var izdarīt, ir tikai jāgrib,” saka Kristis. Filma tapusi filmu ciklā *Latvijas kods*. Tās režisors ir Olafs Okonovs un Sandijs Semjonovs, bet scenārija autore I. Vaikule.

Antra Grīnberga
Krista Kaņuka arhīva foto

Iepriecini bērnus austrumos!

No šīs nedēļas līdz 4. decembrim Kuldīgas Mākslas namā un Mazo bērnu skolā (Kuldīgā, Kaļķu ielā 33) var nodot dāvanu labdarības akcijai *Zvaigzne austrumos*. Janvārī tās nonāks pie karadarbībā cietušo bērniem.

Akcija aicina sagatavot dāvaniņas Sīrijas un Irākas bēgļu bērniem, kuri patvērumu no kara raduši Jordānijā, Sudānas bērniem Ēģiptē, kā arī bērniem Gruzijā. Akciju piekto gadu organizē biedrība *Baltic Global Initiative*, un vienmēr tajā iesaistījušies arī kuldīdznieki.

Tukša korpju kaste jāpiepilda ar mīkstām rotaļlietām un citām mantiņām, galda spēlēm, higiēnas piederumiem, ar kaut ko siltu ziemai (cimdiem, šallēm, cepurēm), kā arī citām sadzīves lietām un saldumiem (ledenēm vai cietām konfektēm). Nevajadzētu likt tādas mantas, kas atveido cilvēku, suņus un cūciņas, nelikt arī spēļu ieročus, šokolādi, cepumus, gumijas lāciņus, sēklas vai šķidrumu.

Biedrības *Baltic Global Initiative* kontā jānoziedo pieci eiro ceļa nauda, un kastīte jānogādā kādā pieņemšanas punktā. No Rīgas ar konteineru viss tiks nosūtīts tālāk, galamērķi sasniedzot janvārī pēc Zvaigznes dienas. Kā pareizi jārikojas, kā un kur jāmaksā, kas liekams kastē, var atrast mājaslapā www.zvaigzneaustrumos.lv.

Antra Grīnberga

MEDIĶI INFORMĒ

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

Kļūst slikti pie stūres

No 2. līdz 9. novembrim mediķi devušies uz 68 izsaukumiem, ārstniecības iestādē nogādāti 35 pacienti, no tiem septiņi bērni. Alkohola reibumā bijuši seši vīrieši un divas sievietes.

12 gadus veca meitene atmuguriski kritusi uz flīzēm. Ar mugurkaula jostas skriemeļu sasitumu nogādāta slimnīcā.

Rudbāržu pagastā desmitgadīgs zēns spēlējis bumbu ar skolas biedriem, kamēr viens no viņiem ar dūri iesitis pa galvu. Ar galvas sasitumu un smadzeņu satricinājumu nogādāts slimnīcā. Skrundā viņa vienaudzis nokritis no neliela augstuma un ar apakšdelma lūzumu arī nogādāts ārstniecības iestādē.

29 gadus vecam vīrietim, esot pie stūres, kļuvis slikti ar sirdi, viņš nobraucis no ceļa un ietriecies ceļa zīmē. Ar hronisku sirds išēmisku slimību nogādāts slimnīcā. Savukārt 39 gadus vecs vīrietis ar automašīnu iebrucais kokā un guvis virspusēju galvas ievainojumu.

73 gadus vecs vīrietis ar zāģi apstrādājis akas vāku, zāģis atsities pret skrūvi un traumējis rokas apakšdelmu. Pacients nogādāts ārstniecības iestādē. Skrundā 18 gadus vecam vīrietim, reibumā ejot pa trepēm, aizķērusies kāja, un viņš pakritis. Pēc palīdzības sniegšanas atteicies braukt līdzī mediķiem.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Būs drošāki un pratīs sadarboties

Konkurss 5. klasēm *Ko tu zini par drošību?*, kas 6. novembrī notika Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kurzemes reģiona brigādes Saldus daļā, piedalījās arī Skrundas vidusskolas skolēni.

Finālā bija septiņas komandas no Saldus, Skrundas un Brocēnu novada. Lai piedalītos konkursā, bija jāgatavo trīs minūšu video par operatīvo dienestu drošības jautājumiem un tematisks priekšnesums par drošību. Komandas apmeklēja septiņus kontrolpunktus ar teorētiskiem un praktiskiem uzdevumiem. Konkursa mērķis ir pievērst skolēnu uzmanību drošībai pie ūdens, rīcībai pēc ceļu satiksmes negadījuma vai ugunsgrēkā, pirmās palīdzības sniegšanā.

1. vietu ieguva Ezeres pamatskolas komanda, 2. – Jaunlutrīņu pamatskolas komanda, 3. – Skrundas vidusskolas komanda *Rise*, bet VUGD simpātiju balvu saņēma komanda *Team* no Skrundas vidusskolas.

Komandas *Rise* dalībnieki Sabīne Kadakovska un Kristis Salmīns ir priecīgi par iespēju piedalīties konkursā, par to pastāstījusi skolotāja Inese Pickaine. Kristis stāsta: „Gribēju vairāk uzziņāt par drošību, tāpēc konkurss mani uzrunāja.” Sabīnei tas devis jaunas zināšanas: „Lai uzfilmētu video un sagatavotu priekšnesumu, vajadzēja meklēt informāciju.

Skrundas vidusskolas skolēni, ciemojoties pie Saldus ugunsdzēsējiem, iemēģina formas un uzklausa ieteikumus par drošību.

Video parādījām, ka, ejot pāri ceļam, nevajag austiņās klausīties mūziku vai skatīties telefonā, jo jāpievērš uzmanība, kur tu ej un vai netuvojas transportlīdzeklim. Priekšnesumā rādījām stāstu par Sprīdīti, kurš viens pats gribēja iet uz mežu, bet viņam to neļāva, jo zēns nezināja drošības noteikumus.” Kristis papildina: „Man patika tas, ka, domājot priekšnesumus, katrs pielika savu roku un ka pēc konkursa devāmies ekskursijā pie Saldus ugunsdzēsējiem.”

No skolotājas I. Pickaines klases konkursā piedalījās trīs komandas. „Kopīgi apspriedāties, lai izveidotu trīs video, un visi dabūja pietiekamu punktu skaitu, lai startētu finālā. Paldies vecākiem, vietējiem ugunsdzēsējiem un policistiem par iesaistīšanos. Šādi konkursi skolēniem dod iespēju būt kopā, māca sadarboties un meklēt informāciju, klase ir saliedētāka.”

Konkurss tika rīkots sadarbībā ar VUGD, Valsts policiju, Rīgas Stradiņa universitāti un informācijas centru *Europe Direct*.

Anna Bivbāne

Ineses Pickaines arhīva foto

Zeme kļuvusi dārgāka

25. oktobrī stājušies spēkā grozījumi Zemes pārvaldības likumā, par kuriem kārtējā Kuldīgas novada pagastu pārvalžu vadītāju sanāksmē informēja pašvaldības nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja vietniece Māra Pucena.

Viņa informēja, ka visas rezerves zemes savā bilancē pārņems pašvaldība, kas pēc tam izlems, ko ar šo zemi darīt. Visā novadā ir apmēram 270 šādu zemes gabalu. Oktobra Kuldīgas novada domes sēdē tika apstiprināts jauns cenrādis lauksaimniecības zemes un dārzkopības biedrību zemes nomai. Tas stājās spēkā no 25. oktobra. Jaunās cenas balstās sertificēta vērtētāja zemes novērtējumā. Pagastos tiek pārskatīti zemes nomas līgumi. Lai jaunā nomas maksa stātos spēkā no jaunā gada, vēstules, kas brīdina par nomas maksas izmaiņām, jānosūta līdz novembra beigām.

KAD JĀRĪKO IZSOLE

Pašvaldības izpilddirektore vietniece Agnese Buka izteica šaubas, vai pēc jaunā novērtējuma, kurā palielinājušās zemes cenas, zemnieki gribēs zemi nomāt vai izpirkt. Viņa minēja piemēru, ka īpašniekam, kurš iegādājies par lētu naudu lauku īpašumu, par 0,6 hektāriem zemes jāmaksā 1800 eiro, kas, viņasprāt, ir ļoti dārgi. „To

redzēsim janvārī, cik būs atteikumumu,” secināja M. Pucena, bet pārvalžu vadītāji to komentēja, ka tas nesot nemaz dārgi, jo zemes vērtība tikai kāps.

Iedzīvotājiem parasti pārsteigums ir tas, ka viņi nevar izpirkt zemi par kadastrālo vērtību, kā viņi ir iedomājušies, bet tā jāpērk par zemes tirgus vērtību, kas nereti no kadastrālās vērtības mēdz pamatīgi atšķirties. „Pieprasījumu pēc zemes parāda nomas maksas izsoles. Ir zemes gabali, kas nosolīti pat par 110 eiro hektārā,” teica M. Pucena.

Pēc jaunajiem noteikumiem zemes nomas izsole obligāti jārīko, ja platība ir lielāka par 10 hektāriem vai arī tad, ja zemi vēlas nomāt vairāki pretendenti. Ja pretendents viens un zemes gabals nav liels, izsoli var arī nerīkot. To lemj dome. Informācijai, ka šī zeme tiek iznomāta, jābūt publiski pieejamai.

Jaunajos noteikumos ir skaidri pateikts, ka ceļu, kas atrodas uz kāda īpašnieka zemes, šis īpašnieks nedrīkst slēgt. Ceļi ir jāreģistrē Zemes dienestā,

to var darīt, pat neinformējot zemes īpašnieku.

PAŠVALDĪBAS DZĪVOKĻI UN ĒKAS

A. Buka vēlreiz rosināja pagastu pārvalžu vadītājus domāt par to, ka pašvaldībai piederošās ēkas, kas nav vajadzīgas pašvaldības funkcijām, jāpārdod. M. Pucena uzsvēra, ka diezgan daudz pašvaldības dzīvokļu un ēku tiek nodotas izsolēs un pārdotas. Šobrīd atsavināšanas procesā ir ap 30 ēku, dzīvokļu vai zemes gabalu tikai pagastos vien. Pārvalžu vadītāji ieteica, ka vismaz daļu naudas, kas tiek iegūta, pārdodot neprivatizētos dzīvokļus pagastos, varētu atstāt pagastā vai vismaz ieguldīt konkrētajā mājā. A. Buka piekrita, ka tas tiešām būtu godīgi.

PAR KONKURSU DARĪSIM PAŠI

A. Buka rosināja domāt par izmaiņām pašvaldības rīkotajā iedzīvotāju iniciatīvas konkursā *Darīsim paši*. Viņa uzsvēra, ka šobrīd gandrīz jebkurai iedzīvotāju iecerei nepieciešama saskaņošana un dažādu

dokumentu kārtošana, kas prasa līdzekļus. „Tā nav domes speciālistu iegriba, tāds ir likums,” viņa uzsvēra. No 600 eiro, ko vienam projektam piešķir pašvaldība, pat 300–500 eiro aiziet projekta sagatavošanas izdevumos, piemēram, zemes darbiem jāpasūta topogrāfija, nepieciešamas arhitektu skices u.tml. Paša projekta īstenošanai atliek maz. Jāsaskaņo visas ieceres, kas skar publisko ārtelpu, zemes vai īpašuma tiesības utt. Bieži vien iedzīvotājiem, kad viņi paraksta ar pašvaldību līgumu par ieceres īstenošanu, tas ir pārsteigums un šoks. Ir tikai dažas darbības, ko var veikt bez šīm formalitātēm, – iekštelpu remonts, logu nomaiņa, vienkārši labiekārtojuma darbi, kas neparedz būvniecību.

A. Buka ierosināja palielināt projekta finansējumu, jau sākotnēji paredzot, ka daļa naudas aizies dokumentu kārtošana, vai arī izvērtēt projektus un piešķirt naudu tikai nelieliem, vienkāršiem projektiem, kuru sagatavošanai nevajag tik lielus līdzekļus.

Iveta Grīniņa

Tiekas ar rakstnieku

Kabiles pagasta bibliotēkā pagājušajā nedēļā viesojās rakstnieks, kultūras žurnālists, Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdis Arno Jundze.

Bibliotēkas vadītāja Daiga Riežniece stāsta: „Tikšanās ar rakstnieku notika, pateicoties Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītajam Kuldīgas bibliotēkas projektam *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*. Tā bija lieliska iespēja lauku cilvēkiem satikt zināmu rakstnieku. Tikšanās apmeklēja interesenti no Kuldīgas, Rumbas, Vārmes un Kabiles 8.–9. klašu skolēni. Laiks pagāja nemanot, pārrunājot autora uzrakstīto un uzklusot atbildes uz jautājumiem.”

Lāsma Reimane
Eduarda Skabja foto

Ar savu darbu arī citam ko dot

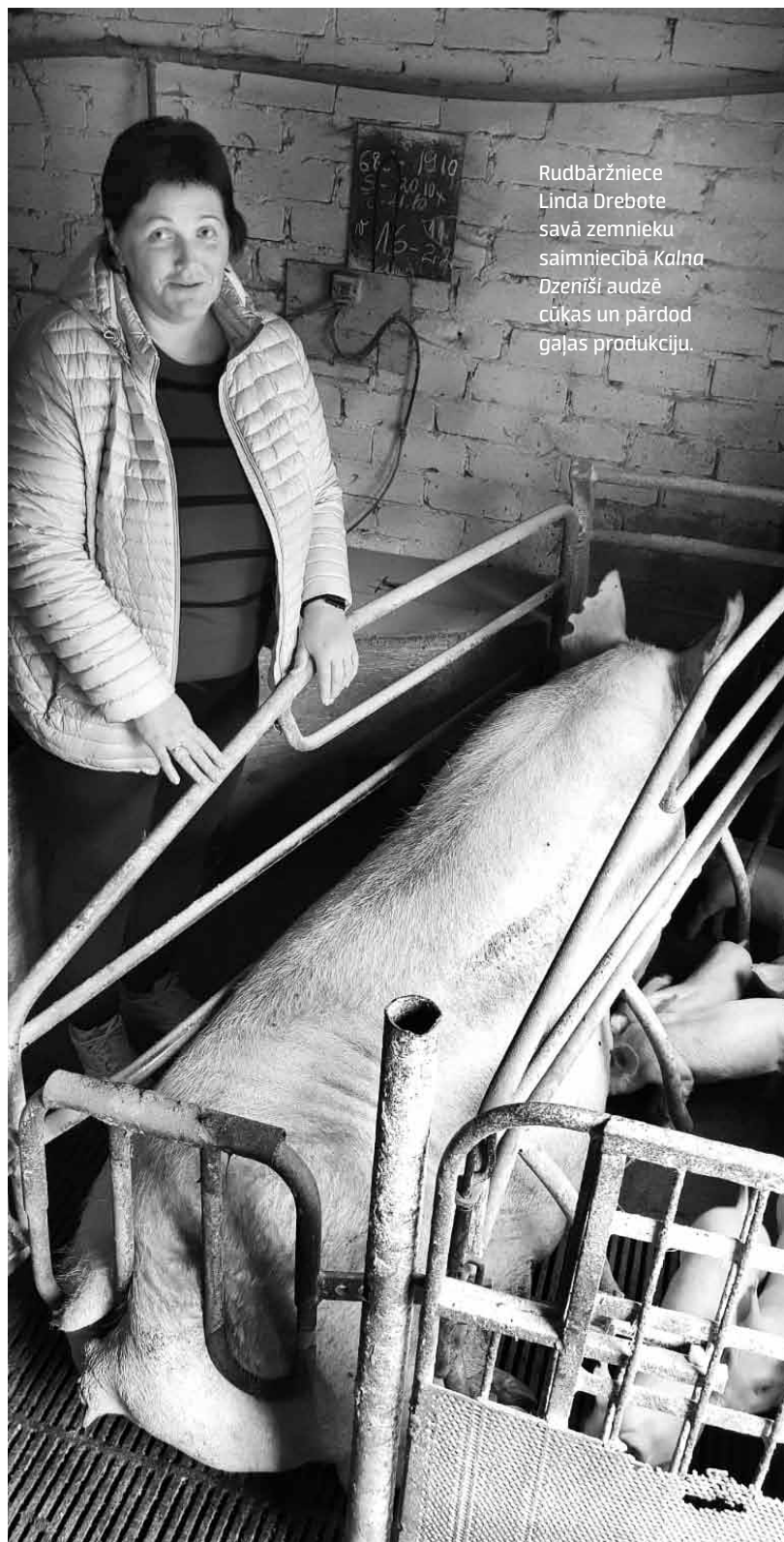
Rudbāržnieces Lindas Drebotes pārziņā ir zemnieku saimniecība *Kalna Dzenīši*, kas jau 16 gadus audzē cūkas, gatavo un tirgo dažādu produkciju. Tā tiek pārdota arī pašiem piederošajā Skrundas gaļas veikalā.

„2002. gadā reģistrējām uzņēmumu, dažus mēnešus vēlāk atvērām veikalu, kurā pārdodam gaļu, kūpinājumus un desas. Sākumā vīrs Vasīlijs negribēja ar to nodarboties, bet tagad preces vedam arī uz Rīgu un mājražojumus piedāvājam izbraukuma tirdzniecībā. Liels pluss ir tas, ka no pirmsākumiem palikuši mums uzticīgi darbinieki. Esam vienots un noturīgs kolektīvs.”

PIEREDZE NĀK AR GADIEM

„Sākums vienmēr ir grūts, un viss uzreiz nenokrīt no gaisa. Vīrs kādreiz strādāja Maskavā, jo bija grūti laiki. Toreiz saimniecībā bija govīs, aitas, cūkas. Tad izdomājām, ka jādara kaut kas viens. Nāca tāds likums, ka govīs ar cūkām kopā turēt nevar, tāpēc izvēlējāmies cūkkopību, lai ģimenei būtu ienākumi.”

Uzņēmuma īpašniece stāsta, ka 2007. gadā gribējies atnest ar roku, jo valstī sākās krīze: „Viss gads bija grūts. Mūsu pluss – nebija kredītu.

Rudbāržniece Linda Dreboite savā zemnieku saimniecībā *Kalna Dzenīši* audzē cūkas un pārdod gaļas produkciju.

Lindas Drebotes arhīva foto

Ceņšamies dzīvot no tā, kas ir. Pašlaik bažas rada tas, ka tuvumā plosās cūku mēris, tāpēc ceņšamies stingri ievērot biodrošību. Ja tagad viss nobruktu, nezinu, vai sāktu no jauna, jo daudz ir ieguldīts un daudz kam iziets cauri.”

L.Dreboite stāsta, ka pašiem ir dzirnavas, kur cūkām tiek sagatavota barība: „Graudus iepērkam no vietējiem tirgotājiem un paši samaļam. Zinām katru darba posmu, un, ja kaut kas neiet, zinām, kur meklēt vainu.” Tehnikai attīstoties, darbs kūtīs kļuvis nedaudz vieglāks: „Barība iet pa līnijām, bet gadās, ka kāda sabojājas, un tad bez roku darba iztikt nevar.”

SALIEDĒTS KOLEKTĪVS

Zemnieku saimniecībā strādā 12 cilvēku. Lindai svarīgi, ka kolektīvs ir draudzīgs: „Pagājušogad rīkojām Jāņus un spēlējām izrādi, kurā piedalījās visi. Neviens neesam teātri spēlējuši, bet radās doma pamēģināt. Ceņšamies piedalīties arī citos pasākumos: bijām laivu braucienā, tūlīt brauksim uz teātri. Visam pāri ir prieks, ka vēl kādam nodrošināta darbavieta tepat, Rudbāržos.”

LAUKOS VAJAG JAUNIEŠUS

Linda spriež: „Pārsvārā zeme aizņemta ar graudsaimniecību, bet uzskatu, ka bez lopkopības produkcijas nevar. Tepat audzējot cūkas, zinām, ar ko tās barotas un no kā sastāv produkcija. Nelielās saimniecības var aizņemt to tirgus daļu, ko nevar lielās, un tautsaimniecībā tās ir svarīgas.”

Linda velētos, lai jaunieši nāk uz laukiem atpakaļ: „Laukos tagad jauniešu nav, jo visi aizbraukuši, un mēs esam jaunākā paaudze, kas vēl palikusi. Jaunieši grib visu uzreiz. Bet jāpamēģina pastrādāt visos darba posmos no apakšējā līdz augšējam, lai zinātu, kas kur jāpielabo. Pati esmu strādājusi gan veikalā, gan bērnudārzā, gan par dārznieci, katrā vietā no izdarītā mācoties. Pieredze jākrāj, jo tikai tā kaut kas var izdoties.”

Gaida svētkus

Lāčplēša dienā 11. novembrī 10.00 kultūras namā tiks atklāta izstāde *Rudbārži laiku lokos*, kurā skatāmas Dagnijas Grundbergas, Dzintara Strauta un Mārites Krūzes fotogrāfijas un novadpētniecības materiāli.

12.00 varēs noskatīties Inta Folkmaņa īsfilmas par notikumiem pagastā.

14.00 būs literāri muzikāla programma *Simtgades stāsti un dziesmas* kopā ar rakstnieci Daci Judinu, komponistu Arturu Nīmani un dziesminieku Ginteru Cepurīti.

18. novembrī 17.00 muižas Varoņu zālē Latvijas proklamēšanas dienā tiks teikts paldies aktīvākajiem pagasta ļaudīm, piedalīsies pūtēju orķestris *Saldus* un dzejnieks Harijs Krūze.

18.00 būs salūts.

23.30 sporta zālē – balle ar grupu *Ēnas*.

24. novembrī 12.00 sporta zālē notiks *Lielā stafete*.

2. decembrī 16.00 kultūras namā viesosies Vaiņodes amatierateātris *Kuratieši* ar A.Niedzviedža lugu *Meklēju omi...opim*.

Naudas būs vairāk

Rudbāržu pagastā nākamgad iecerēti lielāki darbi.

Pakalpojuma pārvaldes vadītāja Dzintra Veģe skaidro: „Budžetā naudas būs vairāk, jo pagasta atbildībai klāt nākušas Oskara Kalpaka pamatskolas un sanatorijas internātskolas ēkas. Sporta zāles piebūvei plānots likt jaunus logus un apgaismojumu. Vecsiekātes kapos ūdens sūknis nespēj to uzsūkt pietiekamā daudzumā, jo ielikts vietā, kur avots nav tik spēcīgs, tāpēc ir doma ielikt jaunā vietā. Gribam asfaltēt centra ielas, kā arī mainīt Liepu ielas noliktavas jumtu. Sieksātes pagasta mājai jāpabeidz pārbūvēt trepes uz otro stāvu, lai cilvēkiem ērtāk.”

Dzintaras Veģes arhīva foto

Oktobrī Rudbāržos atjaunoti un nokrāsoti Sprīžu kapu ieejas vārti un jumts.

Šoruden viens no svarīgākajiem darbiem bijis atjaunot Sprīžu kapsētas ieeju, jumtu un vārtus. 3. novembrī pagasta kapos notika svecīšu vakars, tāpēc pirms tam tie applauti un savāktas nokritušās lapas. Lauku mājai *Ceļmalas* ielikti logi, tiek greiderēti ceļi, bērnu laukumam pārbūvēta taciņa, flīžu vietā ieliekot bruģi, lai bērniem un vecākiem vieglāk braukt ar ratiņiem un velosipēdiem.

Anna Bivbāne

Kad dzīvnieks aizmucis vai nav vairs vajadzīgs

Kopš Kuldīgas novadā pērn mainījies kārtība, kā tiek ķerti un patversmē nogādāti klaiņojoši dzīvnieki, Kurzemnieks saņēmis daudz iedzīvotāju jautājumu: kāpēc netiek atbalstīts vietējais uzņēmums, kas to darīja līdz šim; kādos apstākļos dzīvnieki tiek turēti patversmēs citviet; kā pašvaldība apmierināta ar jaunā dzīvnieku ķērāja darbu utt. Kurzemnieks arī devās lūkot, kā strādā patversme Oposums Saldū, kā – Lauvas sirds Liepājā, ko vada bijusī kuldīdzniece Nora Brūdere.

AIZVIEN MAZĀK PATĪK CILVĒKI

Gan Liepājas Lauvas sirds vadītāja Nora Brūdere, gan Saldus Oposuma īpašnieki Laila un Dzintars Rupeiki ir vienprātīgi: strādājot dzīvnieku patversmē, aizvien mazāk viņiem patīk cilvēki, aizvien vairāk – dzīvnieki.

Liepājā patversme ir pašvaldības uzņēmums, kas dzīvniekiem meklē jaunas mājas. Oposuma darbu nodrošina līdzās esošā veterinārā klīnika un līgumi ar pašvaldībām par klaiņotāju izmitināšanu. Te citas mājas netiek meklētas, bet tiek gaidīti saimnieki, lai viņi pamukušajiem mīluļiem brauc pakal.

„Situācija mainās uz labo pusi”

Liepājas dzīvnieku patversmes Lauvas sirds vadītāja Nora Brūdere: „Līdz šim obligāta maksājuma nebija, bet pēc jaunajiem noteikumiem saimniekam, kurš atnāk pēc dzīvnieka, mūsu izdevumi būs jāatfildzina.”

Liepājas dzīvnieku patversme Lauvas sirds visiem iemītniekiem cenšas atrast mājas.

Liepājas pašvaldības dzīvnieku patversme Lauvas sirds dibināta 2004. gadā. No izveides brīža to vada agrākā kuldīdzniece Nora Brūdere, kura desmit gadus dzīvo kaimiņpilsētā.

„Var šķist: kas tur īpaši – strādāt patversmē un meklēt dzīvniekiem mājas. Bet realitāte ir pavisam citāda,” secinājusi Nora.

TIKAI PILSĒTNIĒKI

Lauvas sirds ir tikai pilsētas patversme – tā nevar pieņemt kaķus un suņus no pagastiem. Prioritāte ir klaiņojošie un bezsaimnieka dzīvnieki. Liepājā ir trīs patversmes, un cilvēki par klaiņotājiem zvina visām, taču tie jānoķer Lauvas sirdī – pārējās no tā var atteikties. Biedrība Libertā apkalpo apkārtnes novadus, piemēram, Nīcu un Grobiņu. Ezermalas patversmē dzīvnieku var nodot privāti.

„Pirms tam pašvaldība pakalpojumu pirka no biedrības, kurai bija sava patversme, un tas bija diezgan dārgi. Tika nolemts veidot savu, lai ir lētāk. Tā kā es jau strādāju pašvaldības aģentūrā, man piedāvāja šo iestādi vadīt. Es to tiešām gribēju. Kopš bērnības man dzīvnieki mīļi, sevišķi suņi,” atzīst Nora.

Patversme izveidota nomalā vietā, kur reiz atradās veterinārā laboratorija. Apkārtni ir liela zaļā zona, voljēri un pastaigu laukumi, arī telpas gana plašas. Ir piecas darba vietas: vadītāja, divi dzīvnieku kopēji, divi ķērāji. Apkalpo privātos veterinārārstus. Iestādes gada budžets – 80 000 eiro – ietver darba algu, remonta, transporta, dzīvnieku uzturēšanas, manipulāciju u.c. izdevumus. Tie nav paredzami, jo nekad nevar zināt, cik dzīvnieku tur nokļūs.

VIENTKĀRŠI IZMET

Nora stāsta: „Patversmē dzīvniekam vajadzētu nonākt tikai tad, ja viņa saimnieks saslīgst vai nomirst. Realitāte ir pilnīgi cita: cilvēki brauc prom, bet radiem dzīvnieks nav vajadzīgs. Izmet uz ielas un patversmei pat nepiezvana. Šis ir pietais darba gads, un šķiet, ka situācija tomēr mainās uz labo pusi. Varbūt tas saistīts ar obligāto čipēšanu. Cilvēki kļūst drosmīgāki: atved dzīvnieku un pajautā, vai var atstāt. Citreiz gan

piesien pie vārtiem vai vienkārši pārmet pāri žogam.”

PĒC DIVĀM NEDEĻĀM – PAR ZIEDOJUMIEM

N.Brūdere skaidro: „Mums ir divi ķērāji, kuri izgājuši obligātās mācības un saņēmuši apliecību. Ja pilsētā klaiņo suns, viņi dodas uz izsaukumu un dzīvnieku atved, tad pārbaudām, vai ir čips. Fotografiju ieliekam sociālajos tīklos, lai saimnieks var pazīt.

Tad ir divi varianti: ja īpašnieks atnāk, rakstām pašvaldības policijai ziņojumu, ka suns klaiņojis, nav čipēts un vakcinēts. Policija raksta protokolu. Ja saimnieks neatnāk, dzīvnieks paliek pie mums. Ja tas ir agresīvs vai slims, tad ir nepatīkamā puse – eitanizējam. Bet, ja vesels, var

„Kāzu dienā mēdz atbraukt jaunie pāri, kuri viesiem pateikuši, lai dāvina nevis ziedus, bet naudu patversmei.”

dzīvot pie mums ilgi – pat gadiem. Pašvaldība finansē divu nedēļu uzturēšanu un visas manipulācijas, piemēram, kastīcīju, vakcināciju, čipēšanu.

Pēc tam dzīvnieki tiek uzturta par ziedotāju naudu. Sākumā tās bija vairāk, bet arī tagad iztiekam. Nav bijis tā, ka dzīvniekiem nav, ko ēst. Kad saimnieks atnāk

dzīvniekam pakal, līdz šim varēja ziedot, cik vēlas, vai atnest barību. Obligāta maksājuma nebija. Tomēr pamazām uz to ejam, lai gan pašvaldība nedrīkst pelnīt vai sniegt maksas pakalpojumus – to uzmana Valsts kontrole. Taču jaunajos saistajos noteikumos būs punkts, ka dzīvnieka uzturēšanās izdevumi jāatfildzina.”

Liepājā darbojas programma *Noķer un sterilizē*. Gada laikā sterilizēti ap 1000 kaķu. Ja vien tie nav slimi, pēc tam tos palaiž atpakaļ.

MEKLĒ MĀJAS

Brīdī, kad patversmē viesojās Kurzemnieks, tur dzīvoja 12 suņi un trim bija atrastas mājas.

„Tas ir nerakstīts likums, ka to suņu vietā, kuri aiziet pie saimniekiem, vietā nāk citi. Ir vairāk nekā 30 kaķu. Gada laikā mājas atrodam ap 40 suņiem un ap 100 kaķiem. Visgrūtāk ir ar vecākiem suņiem – visi vēlas jaunākus vai kucēnus. Ievest mājā patversmes dzīvnieku nav vienkārši – sevišķi tad, ja mājas ir citi dzīvnieki vai mazi bērni. Reizēm kāds

sunis grib izskata dēļ, bet tā raksturs nav piemērots cilvēka dzīvesveidam. Pie mums arī ģimenes ar bērniem var nākt un suņus vest pastaigā. Strādājam arī brīvdienās. Kāzu dienā mēdz atbraukt jaunie pāri, kuri viesiem pateikuši, lai dāvina nevis ziedus, bet naudu patversmei. Skolas un bērnudārzi arī izrāda interesi.”

Kur nonāk Kuldīgas dzīvnieki?

Kuldīgas un Skrundas novada dome līgumu par klaiņojošo dzīvnieku izmitināšanu noslēgusi ar Saldus dzīvnieku patversmi Oposums.

2005. gadā to izveidoja pašvaldība, pēc diviem gadiem ēku nopirka Lailas un Dzintara Rupeiku ģimenes uzņēmums Oposums ar noteikumu, ka desmit gadus te jābūt patversmei, bet nu jau šis termiņš pārsniegts. Bijušajā šūšanas fabrikā un pie tās atrodas gan patversme, gan veteriņārklīnika un dzīvnieku viesnīca ar diviem numuriņiem, jo Dzintara dzīvesbiedre Laila ir veterinārārste. „Te ir mūsu saimniecība,” rāda Dz.Rupeiks. „Var redzēt, ka visi voljēri pilni – 15 suņu, un tā ir gandrīz visu laiku. No Kuldīgas šobrīd ir divi takši, vilku suns un skaists rotveilers.” Vēl patversmei ir līgums ar Saldus un Brocēnu novadu.

ČIPĒTAJIEM TE NAV JĀNONĀK

„Nu jau situācija ar suņiem uzlabojas, jo notiek čipēšana. Ja ir čips, dzīvniekam te nevajadzētu nonākt. Vienu reizi kļūdas pēc no Kuldīgas tāds suns bija atvests, bet Kuldīgas ķērājam ir lasītājs, un saimnieku uzreiz var atrast. Ja čipa nav, īpašnieks pats vainīgs, ka jābrauc uz Saldū. No Kuldīgas pie mums patiešām brauc, un gandrīz visi tiek savākti. Bet viens te nonācis jau trešo reizi.”

„Suņi te naktīs raud cilvēku balsis. Mēs teptat dzīvojam un nevaram gulēt, jo sāp sirds.”

Dzīvnieku skaits visu laiku mainās: te ir vieta 25–30 suņiem un ap 50 kaķiem. Šeit mājas īpaši nemeklē. Reklāmas tiek liktas feisbuka lapā un citos sociālajos tīklos, bet no šejienes dzīvnieku kāds paņem reti – mazāk par 10%. Dzintars saka: „Ja dzīvniekam ir pieci gadi un vairāk, gandrīz nav izredžu atrast saimnieku. Kucēnus paņem visus, arī jaunus suņus līdz diviem gadiem. Ar kaķiem ir vēl trakāk, jo te nonāk sētas kaķi, kuri ļoti viarojas, ir slimi un mežonīgi. Tādiem atrast mājas nevar. Vairākas pašvaldības atbalsta sterilizācijas programmu, bet Saldū tādas nav.

Katru mēnesi ienāk 30–35 kaķi un 15–20 suņi. No Kuldīgas septembrī tika at-

Saldus dzīvnieku patversmes Oposums īpašnieki Laila un Dzintars Rupeiki.

Kad Kurzemnieks viesojās Oposumā, tur bija šie divi suņi no Kuldīgas.

vests ap 20 kaķu, un tas ir ļoti daudz. Parasti tā nav. Suņi mēnesī ir trīs vai pieci.

Par 14 dienu uzturēšanu samaksā attiecīgā pašvaldība. Ja paņem saimnieks, no viņa par suņa uzturēšanu dienā iekasē piecus eiro, par kaķa – trīs. Regulārā ziedotāja ir kāda pensionāre, kura atvēl septiņus eiro mēnesī. Pārējie ir neregulārie, un summas nav tik lielas, lai ar tām nopietni varētu rēķināties,” saka Dzintars.

ARĪ SUŅU VIESNĪCA

Dzintars turpina: „Esam te izveidojuši veselu veterinārās aprūpes centru, kas ietver patversmi, klīniku, aptieku un viesnīcu ar diviem numuriņiem. 2008. gadā izveidojām biedrību Saldus dzīvnieku patversme, kas uzņemas atbildību tieši par veterinārās aprūpes centra dzīvnieku patversmi. Suņiem ir iekšējie un ārējie voljēri, arī būdas, kaķiem – gan individuāli būri, gan vesela māja. Mūsu galvenais partneris ir Saldus pilsēta, ar kuru līgums noslēgts uz desmit gadiem. Apkalpojam arī daudzus pagastus Saldus un citos novados.”

EMOCIONĀLI SMAGI

L.Rupeika: „Vai nu rakstiet to, vai nerakstiet, bet strādāt patversmē tieši emocionāli ir ļoti grūti. Kad to ierīkojam, domājām glābt pasauli, bijām apņēmības pilni, es par visiem raudāju. Skarbā realitāte visu apgricēja otrādi. Tikai pateicoties vīra stiprajai nervu sistēmai, neesam to slēguši. Cilvēki savu problēmu vienkārši uzgrūž citiem. Kaķi reizēm ienāk kau-

Lauka voljēros ir vieta apmēram 15 suņiem.

„Pēc PVD noteikumiem suni jaunam saimniekam drīkst atdot tikai sterilizētu ar komplekso vakcinu, ar čipu un Eiropas Savienības pasi. Cilvēks, kurš pēc tā atnāk, uzskata, ka jau tāpat dara labu, un maksāt negrasās. Arī pašvaldība nemaksā. Kurš tad?”

dzēm... Suņu nav tik daudz, bet naktīs tie raud cilvēku balsis. Mēs teptat dzīvojam un nevaram gulēt, jo sāp sirds.

Tikpat sarežģīts aspekts ir finansiālais: nodokļi, elektrība, algas, Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) noteikumi, pēc kuriem suni jaunam saimniekam drīkst atdot tikai sterilizētu ar komplekso vakcinu, ar čipu un Eiropas Savienības pasi. Cilvēks, kurš pēc tā atnāk, uzskata, ka jau tāpat

dara labu, un maksāt negrasās. Arī pašvaldība nemaksā. Bet pēc tam daudzi dzīvnieki atgriežas, jo par tiem jāsāk rūpēties un tas nav lēti. Cilvēks atnāk un saka: „Savāciet savu suni! No jums viņu paņēmu!”

**Iveta Grīniņa, Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja un
Lāsma Reimanes foto**

Arī no Skrundas novada dzīvnieki nonāk Oposumā. Pašvaldības policijas inspektors Ģirts Miksons stāsta, ka iedzīvotāji zvina, visbiežāk par kaķiem. Policija dzīvniekus neķer un rīkojas pēc apstākļiem: ja tie jau noķerti kastē vai būrī, aizved tos uz Saldū, citos gadījumos tiek izsaukti patversmes darbinieki.

Kuldīgas novada pašvaldības viedoklis

Jaunā kārtība apmierinot

Sadarbība ar Kuldīgas dzīvnieku ķērāju ir laba, daudz kas esot uzlabojies, uzskata pašvaldības policijas priekšnieka pienākumu izpildītājs Dzintars Pakalns.

„Rīkojamies pēc apstākļiem. Ja cilvēki zvina, ka dzīvnieks pieklīdis, iedomam suņu ķērāja Aivara Celitāna telefona numuru. Ja cilvēks pats nevēlas zvanīt, darām to paši, bet labāk ir, ja ķērājs informāciju saņem no pirmavota, vienojas, kad un kur jābūt. Nav nozīmes spēlēt klusus telefonus un mums būt par starpniekiem. Citreiz zvina par kaķu koloniju un cilvēkiem, kuri tās baro. Protams, arī ziņojam ķērājam. Paši vairāk runājam ar kaķu barotājiem, ka kaimiņiem ir iebildumi. Arī ar beigtu dzīvnieku savākšanu problēmu nav. Viss tiek izdarīts laikā, atskaites iesniegtas – mums sūdzību nav,” uzsvēr Dz.Pakalns, piebilstot, ka veidā, kā dzīvnieku ķērājs savu darbu dara, policija neiejaucas.

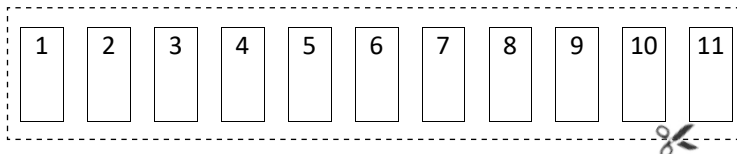
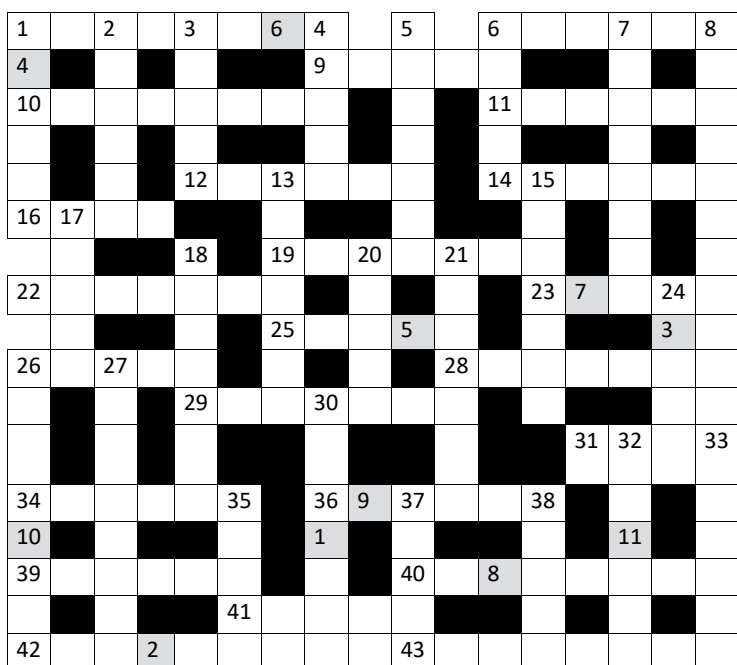
Lai ir pēc līguma

Domes vides speciāliste Dace Jansone atgādināja, ka klaiņojošo dzīvnieku ķeršana ir sadalīts pakalpojums: ķērājs izpilda policijas uzdevumu un dzīvnieku nogādā patversmē, bet tur tas tiek turēts 14 dienas. Ja vecais īpašnieks neuzrodas, dzīvnieks nonāk patversmes ziņā.

Speciāliste atzina – dome zinot, ka ķērāja vietā darbu dara nesertificēts cilvēks: „Gādāsim, lai dzīvnieki tiek ķerti atbilstoši līgumam.”

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribāne.

Risinājumu gaidām līdz 14. novembrim.

Horizontāli: 1. Portugāļu jūrasbraucējs (ap 1480–1521). 6. Kazahstānas galvaspilsēta. 9. Vītņots instruments caurumu urbšanai. 10. Liels ezers Ungārijā. 11. Tādas, kas darinātas stellēs. 12. Vingrošanas rīki. 14. Apdzīvota vieta Pārgaujas novadā. 16. Sparīgi spēlēt (kāršu spēles). 19. Ukrainas pamatnācija. 22. Beznotekezers Kazahstānas austrumos. 23. Lielu piļu dzimtas ūdensputni. 25. Siles veida kalnu ieleja, ko radījis šļūdonis. 26. Nedroša, kautrīga. 28. Transportlīdzeklis cilvēku vešanai pa sniega vai ledus ceļiem. 29. Vēsturisks novads Gruzijā. 31. Matemātikā – meklējamais vai neatkarīgais mainīgais lielums (arguments). 34. Apdzīvota vieta Cēsu novadā. 36. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 39. Kalmīkijas autonomās republikas administratīvais centrs. 40. Ventas pieteka. 41. Grāfiste Anglijā. 42. Vēsturiska garuma mērvienība. 43. Atlīdzināt.

Vertikāli: 1. Kustīgs, viegli pārvietojams. 2. Mēbeles gulēšanai. 3. Tilpuma mērvienība. 4. Ezeres pieteka. 5. Katoļu klosteris līdz ar tam piederošajiem īpašumiem. 6. Latviešu literatūras un mākslas kritiķis (1877–1908). 7. Daudzgadīgi akmeņlauziņu dzimtas krāšņumaugi. 8. Liels, peldošs leduskalns polārās jūrās. 13. Izveido attēlu teksta papildināšanai vai paskaidrošanai. 15. Valsts Āzijā (galvaspilsēta – Bangkoka). 17. Tālo Austrumu sardīne. 18. Izplatīt (ziņas, runas). 20. Upe Gruzijā. 21. Īpašību kopums, kas uztverams ar redzi. 24. Garīdznieks, kas mošejā vada kopējo lūgšanu. 26. Manhetenas rajona galvenā iela Ņujorkā, garākā pasaulē (ap 25 km). 27. Latviešu literatūrzinātnieks (1904–1981). 30. Acs ābola caurspīdīgais ārējais apvalks. 32. Zemes josla gar ūdenslīnī. 33. Iedarboties ar spēku (uz kādu virsmu). 35. Pilsēta ASV, Ņujorkas štātā. 37. Kāršu spēļu komplekti. 38. Jupitera pavadoņi.

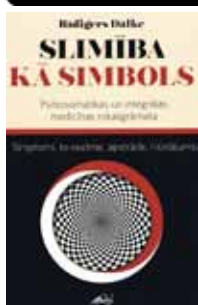
Pareizā atbilde: **ADMINISTRATORS**
(amatpersona, kas veic noteiktus pārvaldes uzdevumus).

ATBILDES

Horizontāli: 7. Adaptēt. 9. Animāls. 11. Ako. 12. Marts. 13. Ape. 16. Dempings. 17. Ostērija. 18. Sters. 19. Mēģināt. 20. Smaga. 23. Strofās. 25. Reiters. 26. Kundziņsala. 29. Brokāts. 31. Epitets. 36. Tanka. 37. Skeneri. 38. Spora. 41. Odoranti. 42. Oligarhs. 43. Āva. 45. Kņazi. 46. Asa. 47. Agonija. 48. Jurists. **Vertikāli:** 1. Ido. 2. Stirna. 3. Atmosfēra. 4. Pastorāle. 5. Cikuta. 6. Ola. 7. Akcents. 8. Princis. 10. Spējīgs. 14. Operete. 15. Primārs. 21. Moluski. 22. Stilets. 24. Sūzas. 25. Reņģe. 27. Brokeri. 28. Stipras. 30. Toksiskas. 32. Portorijis. 33. Kandava. 34. Anniņas. 35. Arahiss. 39. Andris. 40. Dinārs. 44. Aga. 46. Ats.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans, Alma Bredovska. Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Ko mums vēsti slimība?

Rīdigeris Dālks grāmata *Slimība kā simbols* ir psihosomatikas un integrālās medicīnas rokasgrāmata, kurā aprakstīts tūkstošiem slimību, simptomi, to nozīme un rīcība. Autors jebkuru slimību saprot kā jēgpilnu notikumu, cilvēkam nepieciešamu ceļu, lai apzinātos dvēselē neatrisinātos konfliktus. Atklāt tās simbolisko jēgu nozīmē atšifrēt tās vēstījumu.

MANA AIZRAUŠANĀS

Plauktos – rallija čempionu un Džeimsa Bonda auto

Ruslana Finogenova hobijs ir kolekcionēt automobiļu modeļus. Viņam to ir ap tūkstoš, un tie sadalīti vairākās kolekcijās: auto no populārām filmām, tostarp par Džeimsu Bondu, rallija čempionu braucamie u.c.

Kuldīdznieka Ruslana Finogenova kolekcijā ir ap tūkstoš auto modeļiņu. Plauktos skatāmas gan retro, gan rallija čempionu, gan populāru filmu automašīnas.

UZ VIENA VIĻŅA AR DRAUGU

„Jau sen pazinu bijušo kuldīdznieku Uģi Nelsonu, bet nezinājām, ka mums ir kopīgs hobijs. Reiz veikalā nopirku modelīti, un viņš to ieraudzīja. Sākām runāt, iet viens pie otra ciemos. Viņš pārcēlās uz ārzemēm, un tad no turienes nāca čupām modelīšu.” Vietnē *Ebay.com* U.Nelsons tos atradis, pircis un sūtījis uz Latviju. „Tā iznāca daudz lētāk, jo šeit viens maksāja ap desmit latiem, tur pirkām par 3,50.”

Kolekcionāram patīk arī autosports. „Sākumā patika *Formula 1*, bet mīļākais autosportists Airtons Senna aizgāja bojā, un lielā interese zuda. Aizbraucu paskatīties arī klātienē, bet, ja nepērķ VIP biļetes, maz ko var redzēt. Bet ar ralliju bija citādāk: aizbraucu uz pasaules čempionātu, tur varēja staigāt pa boksiem, skatīties, kā mašīnas taisa, satikt braucējus.”

Kuldīdznieks uz rallijiem braukājis, taču neesot gājis sportistiem ne autogrāfus, ne foto lūgt, līdz internetā ieraudzījis, ka kāda braucēja modelītis maksā 20 eiro, bet ar sportista parakstu uz kastītes – 70 eiro. Sācis ņemt līdzī kartītes, lūdzis braucēju autogrāfus. Tagad R.Finogenovs var lepoties ar deviņkārtējā pasaules čempiona rallijā Sebastjana Lēba autogrāfu un vēl 12 citiem. „Žēl, ka neiedomājos agrāk, jo varēju dabūt autogrāfu arī no sportistiem, kuri nu jau aizsaulē, piemēram, no Kolina Makreja vai Ričarda Bērnsa.”

ĪPAŠAS TĒMAS UN VĒLMES

„Labu laiku kolekcionēju jebko, tad izlēmu, ka krāšu mīļākās tēmas: ralliju un filmas. Rīgā parādījās *Volga no Briljanta rokas*, nopirku, pēc laika tajā pašā veikalā ieraudzīju modelīti no Džeimsa Bonda filmas un izdomāju krāt arī tos. Nu jau man no šīs filmas ir 134 modeļi. Arī šo kolekciju palīdzējis sagādāt draugs Uģis no ārzemēm.”

Viens no vērtīgākajiem un visilgāk gaidītajiem modeļiem ir auto no filmas *Es esmu robots* ar Vilu Smitu galvenajā lomā. „Tur viņš brauc ar futuristisku automašīnu *Audi*. Ieraudzīju, ka kāds ķīnietis internetā tādu tirgo – roku darbu. Visā pasaulē tādi ar sertifikātu bija tikai 43 gabali. Man tuvojās dzimšanas diena, vecāki uzdāvināja naudu, tad nu pats piemetu un nopirku sev dāvanu.”

„Visiem saku, lai modelīšus man nedāvina, jo to, kā man nav un kas mani interesē, zina tikai Uģis. Viņš arī bieži ar dāvanām pārsteidz. Kādā Berlīnes veikalā bija ļoti dārgs modelītis. Paņēmu to rokās un lūdzu, lai mani nofotografē; viņš nobildēja un nākamajā gadā to uzdāvināja dzimšanas dienā,” priecājas R.Finogenovs.

Antras Grīnbergas teksts un foto

VAJAG BRĪVĪBU UN FIZISKU DARBU

R.Finogenovs visu mūžu dzīvojis, mācījies, strādājis Kuldīgā. „Te ir savs siltumiņš, kā saka – ne-maz neesmu gribējis doties no šejienes prom. Pēc armijas strādāju gāzes kantorī. Kad pirmo dienu aizgāju uz darbu, mani pieveda pie *ziliņa* – rāmja ar četriem riteniem, sapuvušu kabīni un kaut ko no motora. Teica: ja uztaisīsi mašīnu, varēsi uz Ventspili braukāt pēc gāzes baloniem. Visu dienu staigāju ap rāmi un nezināju, ko iesākt, bet ķēros klāt un nepilna gada laikā uztaisīju. Strādāju tur, līdz gāzes kantori aizvēra, pēc tam atradu darbu degvielas uzpildes stacijā, arī tur strādāju, līdz to burtiski aizslēdza. Pēc tam 13 gadus strādāju *Rīgas tabakas fabrikā*, kurai gadu gaitā mainījās īpašnieki un nosaukumi. Arī tur strādāju, līdz filiāli Kuldīgā aizvēra.

Tagad gandrīz 20 gadus strādāju SIA *BLS* – vadāju veikaliem preces. Nu jau visi veikali, taciņas un netaciņas pazīstamas. Man patīk darbs ar cilvēkiem, vajag katru dienu ko jaunu un fiziski strādāt,” stāsta R.Finogenovs.

„MAMMU, VOLGA IRI!”

Kolekcionēšana par vaļasprieku kļuvusi, kad Ruslans bijis vēl mazs. „Tētis jūrnieks vienreiz atveda četras plastmasas mašīnas. Atceros, ka braucām mājās, un es ar tām spēlējos uz automašīnas aizmugurējā loga. Man bija arī parastās spēļu mašīnas, bet šīs es taupīju – bija žēl pat aplīmēt. Viena joprojām ir kolekcijā. Vēlāk vecāki izšķīrās, tēvs aizbrauca uz Krieviju un atsūtīja divas metāla mašīnas, nākamajā reizē jau trīs. Tās nesu pie omas un liku sekcijā. Gāju tur bieži, slaucīju putekļus, mazliet paripināju un noliku atpakaļ. Mamma mani reiz paņēma līdzī uz Tallinu, aizgājām uz vecpilsētas centrālo laukumu, es izskrēju apkārtējos veikalus un vienā atradu mašīnu, kādas man nebija. Es esot klieudzis pa visu laukumu: „Mammu, *Volga ir!*” Mamma to nopirka par 9,50 rubļiem. Kad redzēju, kā tolaik bagātnieku bērni ar tādām mašīnām braukāja pa smilšu kasti, sirds sažņaudzās,” atminas R.Finogenovs.

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Vijas Brūveres atmiņas

1979. gadā skolu beigusi Vija Brūvere. Skolas laiks viņai atmiņā gan ar jautriem, gan pārdomu vērtiem notikumiem.

VIENINIEKS PAR PELI

„Reiz zēni bija nosituši peli un ielikuši direktora galda atvilktnē. Tad nu gan dabūjām brāzienu! Lielākā daļa dienasgrāmatā saņēma vieninieku. Tas bija mans pirmais un vienīgais vieninieks, bija ļoti nepatīkami un kauns no citiem skolēniem un skolotājiem. Divniekus jau kādreiz katram gadījās noķert, bet vieninieks bija briesmīgs...

Skolotāja Līvija Jansone mācīja dziedāšanu, viņas vīrs Imants Jansons – zīmēšanu, vēlāk rasēšanu. Fizikultūru – Valdis Liepa. Viņš 8. klasē bija audzinātājs. Kad skolotāji Tjarves pārcēlās dzīvot citur, Ārija Liepa kļuva par skolas direktori.”

Kartupeļu mizošana skolas virtuvē.

ATBILD PAR KĀRTĪBU

„No 4. klases sākām dežurēt skolā – starpbrīžos atradāmies katrs savā postenī, piemēram, pie kāpnēm dežurants skatījās, lai skolēni neskrien un nedraikojas, garderobē – lai tiktu sakārtoti maiņas apavi, lai virsdrēbes būtu kārtīgi saliktas. Dežūrklase visu nedēļu no šķūņa nesa malku. Katram dežūrklases skolēnam bija iedalīta krāsns vai pat vairākas, pie kurām jāsanes malka nākamajai dienai. Klasēs to darīja savi dežuranti.

Sākās arī dežūras virtuvē. Dežurantam vajadzēja mizot kartupeļus, bet parasti jau starpbrīdī palīgā nāca pārējie klasesbiedri. Vajadzēja uz galdiem salikt traukus, pēc tam novākt, tad tie bija jānomazgā, un jāizmazgā arī ēdamzāle. Vēl bija arī mazāki darbiņi – jādara viss, ko saimniecīte lika. Nevienam tas nešķita par grūtu, un visi gribēja virtuvē dežurēt, jo tajā dienā uz stundām nebija jāiet.”

PALĪDZ SOVHOZAM

„Skolā un ģimenē tikām mācīti, ka darbs ir dzīves vērtība, un no darba nebaidījāmies. Katru rudenī vismaz divas nedēļas un citreiz pat visu septembri gājām palīgā sovhozam *Nīkrāce* novākt kartupeļus. Vēl

tagad atceros, cik garšīgi bija pašu lasītie un ugunskurā ceptie kartupeļi! Citreiz vajadzēja vākt bietes. Neviens neuztraucās, ka skolēni no mājām ņēma līdzī nažus, lai var nogriezt lapas. Šis darbs vairs nebija tik patīkams, jo tad, kad sāka novākt bietes, laiks jau kļuva vēsāks un strādājot sala rokas. Zēni parasti bietes sarāva un veidoja kaudzes, lai meitenes pēc tam var griezt lapas. Kaudzes nedrīkstēja samest, kā pagadās – bietes vajadzēja likt ar lapām uz āru, pēc nogriešanas tās aplājām ar lapām, lai neapsalst. Pavasaros tikpat ierasts darbs bija kartupeļu pārslasīšana garajās kapšās.”

KOMJAUNATNĒ NEIESTĀJAS

„Par skolas laiku varu teikt tikai to labāko. Skolotājus cienījām, bija disciplīna. Man patika, ka bija jāvelk skolas formas – tas radīja lielāku kopības izjūtu. Ar lakotiem nagiem, auskariem un krāsotiem matiem nedrīkstēja iet, un direktore stingri skatījās, lai iekšējās kārtības noteikumi netiktu pārkāpti, bet tāpēc par savu bērnību nebijām mazāk priecīgi kā tagadējā jaunā paaudzē.”

PRIEKĀ AVOTI

Skaistas lietas, joki un ārzemes vienatnē

Kuldīgas kafejnīcas *Pagrabiņš* līdzīpašnieci Ingu Eglinsku iepriecina skaistas lietas, ceļojumu iespaidi, gards ēdiens un labs humors.

Ceļošana

Reiz tūrisma izstādē Rīgā par izdevīgu cenu piedāvāts brauciens uz Turciju. Zvanījusi draudzenei, tā nav atbildējusi, un Inga nopirkusi biļeti sev vienai. „Sākumā jutos pārbijusies, bet tagad zinu, ka ceļot vienatnē nekad nav garlaicīgi. Varu stundām sēdēt kafejnīcā un vērot cilvēkus: kādas katram emocijas, kā viens pret otru izturas.”

Nestandarts

„Man svarīgs skaists interjers, apavi, apģērbs, bižutērija. Tagad iepatikusies bižutērija *Thomas Sabo*. Man patīk nevis standarta lietas, bet kaut kas citādāks. Uzvelku kurpes ar lielām bantēm šņoru vietā, un cits nodomā: „Redz, kā tā, bantēs satinusies, staigā!” Bet man patīk! Taču, kad remontējām dzīvokli, sapratu, ka man patīk skandināvu vienkāršība: līnijas, elegance, nesamākslotība.” Ingas trīs mīļākās krāsas ir balta, melna, pelēka. Tās esot visur, arī mēbelēs, pašas un pat dēlu apģērbā.

Vīrieši

„Man patīk kopti, savākušies vīrieši. Turcijā bija pārsteigums – vēl neesmu tur redzējusi vīrieti, kuram būtu netīras kurpes. Tas man ir pirmais rādītājs. Un, ja kādam ir bārda, tad lai tiek kopta tā, ka abas puses var nomērīt ar lineālu. Ja redzu koptu vīrieti, gribas atskatīties – tāpat kā vīriešiem uz skaistām sievietēm.”

Smaržas

„Kādreiz strādāju parfimērijas veikalā *Ivetta*, tur varēja nopirkt labas franču smaržas. Mani aizrāva tas, ka aiz katras ir stāsts. Piemēram, Karolīnas Hereras smaržas *212* pie nosaukuma tika, jo viņas meita pārcēlās uz Ņujorku un tas ir Ņujorkas kods. Tagad manas mīļākās smaržas un reizē jaunatklājums ir *Guerlain Mon*.”

Humors

„Man patīk cilvēki, kuriem ir laba humora izjūta. Man patīk melnais humors un neķītras anekdotes, mazliet rupjas, kādas visi nesaprot. Ja kāds saprot humoru un māc labi jokot, tā ir gudrības izpausme, jo visi nemāk par sevi pasmieties, īpaši latvieši. Dažreiz mani joki mēdz aizvainot un es to uzreiz neapzinos, bet, ja kāds būs ar labu humoru, viņš kaut kad atspēlēsies. Ja dienu nodzīvo bez smiešanās, tā ir veltīgi nodzīvota.”

Ēdiens

„Tik reti iznāk ģimenei kopā paēst mājās, ka tas aizstāj jebkuru pasaules labāko restorānu. Bet kafejnīcu dzīve man patīk kopš bērnības. Vecmāmiņa nebija liela saimniece – paretam mums ar opi iedeva trīs rubļus, un abi gājām uz ēdnicu. Man tā patika tās bufetnieces! Viņas bija dažādas, viena vienmēr dusmīga, bet *Papardē* bija tāda smaidīga baltā cepurītē un priekšautā, un man šķita, ka viņa ir eņģelis.”

Kino

Trīs filmas var saukt par Ingas mīļākajām: *Hloja*, *Nimfomānes dienasgrāmata* un *Nepiedienīgs piedāvājums*. „Pēdējai vārds jau zinu no galvas. Man patīk tādas filmas, kurās ir patiess stāsts, kas liek aizdomāties. Man tās liek domāt, kā konkrētās situācijās rīkotos es. Visām filmām pamatā ir mīlestība vai izmisums tās dēļ. Skatoties var iztēloties, cik es pati būtu stipra tādās reizēs.”

Antra Grīnberga, Ingas Eglinskas arhīva un autores foto

NOVADI SAPROT

leva Vilmane

Viltus ziņu fenomens nesākās Latvijā. Lai izprastu globālu problēmu, jāpaplašina fokuss līdz pasaules malai.

Janvārī Saeimas Analītiskais dienests publicēja ziņojumu par Krievijas ietekmi Latvijas informatīvajā telpā. Pēc tā Saeimā jābūtības formā rosināja, ka mūsu valstī ar likumu palīdzību jāvērsas pret dezinformāciju un ārvalstu propagandu. Ziņojumā norādīja arī uz risku – citām valstīm nav izdevies skaidri formulēt, kas ir dezinformācija, propaganda, meli, baumas, manipulēšana utt. Rezultātā cīņa pret ziņu atdarinājumiem un safabricējumiem mēdz pavērsties pret vārda brīvību.

Marta beigās Saeimas Aizsardzības komisijā vienojās, ka pret viltus ziņām jāvērsas, tomēr konkrētas rīcības plāna nebija. Deputāts Kārlis Seržants (ZZS) iestājās par esošo likumu pilnveidošanu: "Lai mums tas ierocis patiešām būtu ass, nevis tāds butaforisks." Deputāts Ringolds Balodis ("No sirds Latvijai") ieteica Grieķijas piemēru: "Grieķiem ir diezgan radikāls tas pants. Trīs gadus

par baumām – bāc, un miers, un viss kārtībā." Aizsardzības komisijas vadītājs Ainars Latkovskis ("Vienotība") bija apdomīgs: "Šeit jāabalansē ar vārda brīvību. Mēs jau varam mierīgi norakstīt visu regulējumu no Ķīnas vai no Krievijas, bet tad mums šeit būs mazā Krievija vai Ķīna. Mēs to negribam panākt. Eiropa arī meklē dažādus veidus, kā demokrātiski cīnīties pret viltus ziņām. Sarežģīti."

Oktobrī sazinājās ar Saeimas Preses dienestu, lai noskaidrotu, vai septiņos mēnešos likumdevējs jautājumu pavirzījis uz priekšu. Uzzināju, ka šobrīd nav atvērts neviens likumprojekts par dezinformāciju. Man sacīja, ka grūtais darbs atstāts mantojumā 13. Saeimai.

Preses dienestā skaidroja, ka par netiešu cīņu pret viltus ziņām jāuzskata 20. jūnijā pieņemtie grozījumi "Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā". Izmaiņām būtu jāstiprina Latvijas informatīvā telpa, vēroties pret valstij kaitīga satura izplatīšanu plašsaziņas līdzekļos". Saeimas Preses dienestā piebilda, ka var interesēties Valsts kanceleijā, jo tā šajā jautājumā ļoti iedziļinājusies, 10. oktobrī atklājusi kampaņu "Medijs=Komēdijs".

Latvijas pašreizējie likumi vērsas pret nepatiesas informācijas sniegšanu, taču neļauj rīkoties momentāni. Tas nozīmē, ka melus un maldus no interneta var izņemt tikai ar tiesas lēmumu. Ko mums mācīties no citām valstīm?

Floridā bāzēta žurnālistikas bezpeļņas organizācija "The Poynter Institute" izveidoja karti, kurā kodolīgi izklāstīta visu valstu pieredze. Turpat arī argumentēta un analītiska kritika. Šīs organizācijas ekspertiem var uzticēties, jo viņos ieklausās arī Eiropas Komisija, – tās galīgais ziņojums par visaptverošu un koordinētu rīcību cīņā pret pseidoziņām tapa sadarbībā arī ar šī institūta pārstāvjiem.

29 valstīs pieņemti jauni likumi vai izdarīti grozījumi virknē citu likumu. Visos gadījumos sods paredzēts informācijas izplatītājiem, kā arī sociāliem un tradicionāliem medijiem, kuros viltojums pamanīts. Vēl sankcijas vērstas pret melu sacerētājiem, taču ir šaubas, vai katrreiz pierādīs likuma pārkāpumu – tad jau par izdomājumiem būtu jānosoda arī daļlitteratūras autori...

Malaizija ir viena no pirmajām valstīm, kura pieņēma skarbu likumu pret viltus ziņu

VILTUS ZIŅAS sajauc pasauli

Malaizijas valdības kampaņa atzīta par bīstamu preses un vārda brīvībai. Tās pamatā bija jauns un skarbs likums pret viltus ziņu izplatīšanu. Likuma pieņēmēji varu zaudēja, un jaunā valdība cenšas likumu atcelt.

Foto no "Telecom Malaysia"

UZZINĀI

- 2017. gadā respektablas angļu valodas vārdnīcas "Collins English Dictionary" redakcija nominēja "viltus ziņas" par gada vārdkoku. Tā izcēlās 2016. gadā, un 12 mēnešos lietošanas biežums palielinājās par 365%.

- 2017. gadā arestēja vismaz 21 profesionālu žurnālistu, apsūdzot viltus ziņu sniegšanu, informē Amerikā bāzēta bezpeļņas nevalstiskā organizācija "Committee to Protect Journalists". Pa vienam žurnālistam arestēts Marokā, Ķīnā, Somālijā, Irānā, savukārt Ēģiptē – 7, Turcijā – 10.

izplatīšanu – par "pilsnībā vai daļēji nepatiesas informācijas, datu un ziņojumu radīšanu un izplatīšanu" piespriežami seši gadi cietumā un aptuveni 100 000 eiro liels naudas sods.

Asi kritizēts ne tikai Malaizijas likums. Trauksmi par vārda un preses brīvību ierobežojošiem regulējumiem ceļ arī Kenijā, Katārā, Ēģiptē, Baltkrievijā. Gludi neklājas arī Rietumos, jo tur tāpat nav objektīvas formulas, kā atšķirt patiesību no safabricējumiem; nav norādes, kur beidzas vārda brīvība un sākas kaitniecība visai sabiedrībai.

Somijā vadošie mediji vienojušies par sīku iekšējo filtru, lai nepieļautu viltus ziņu iespraukšanu informatīvajā telpā. Beļģijā Digitālo lietu ministrija kopā ar žurnālistiem un pētniekiem izstrādāja divas izglītojošas programmas un atvēra skaidrojošu mājaslapu. Horvātijā pieņēma likumu, vērstu pret nauda kurināšanu un dezinformāciju sociālajos medijos, tomēr uzsvāru lika uz pilsoņu izglītošanu, nevis sodīšanu. Dānijā septembrī izveidoja darba grupu, kurai "jāreaģē uz plašu dezinformācijas kampaņu un no ārvalstīm ienākušām viltus ziņām". Grupa kļūs starptautiski vērtīga, ja tai izdosies atrast aizvien jaunus dezinformācijas veidus.

Melu novērotājs

Tā NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra "StratCom" un Eiroatlantiskās domnīcas "Atlantic Council" iniciētās Digitālās izpētes laboratorijas "DFRLab" vadošā pētniece Nika Aleksejeva ir arī Datu skolas Latvijā vadītāja, tāpēc ziņu plūsmas kroplējumi ir viņas profesionālās intereses epicentrā. "DFRLab" ir mazs un ģeogrāfiski izkaisīts kolektīvs. Rīgā strādājam trīs pētnieki, viens kolēģis ir Lielbritānijā, divi – Brazīlijā un ASV. Vēl trīs cilvēki ir administrācijā Amerikā. Ir tēmas, kurām piesaistām ārštata pētniekus," skaidro N. Aleksejeva. Viņasprāt, tieši komanda palīdz saglabāt objektivitāti, jo jebkura autora darba melnrakstu izlasa vēl vismaz divi kolēģi, kuriem nav saistības ne ar pētījuma tēmu, ne valsti.

Darbs pret dezinformāciju sākās 2014. gadā. "Mūsu pētnieki strādā globāli. Eksperti novēroja vēlēšanas Brazīlijā, cits kolēģis pievērsās Tuvajiem Austrumiem, esam novērojuši Ķīnas un Krievijas militārās mācības. Mūsu pētnieki un sadarbības partneri daudz uzmanības pievērš gadījumiem, kas saistās ar lidmašīnas MH17 notriekšanu, aģenta Sergeja Skripaļa un viņa meitas Jūlijas saindēšanu. 2017. gadā pārliecinājāms par Krievijas ietekmi Katalonijas referendumā Spānijā un Francijas prezidenta vēlēšanās. Atvērtajā mediju telpā redzam, kuri ir Kremļa atbalstoši mediji, taču nevaram pierādīt, kas kam un par ko maksā," turpina N. Aleksejeva. Piemēram, Maskavas propagandas ruporu "Russia Today" un "Sputnik" bijušie žurnālisti atklāja, ka Kremļa norādes redakcija saņem ļoti neformālā veidā. Faktiski – redakcija pati kļūst politiska informācijas atlasē un pasniegšanas veidā.

Digitālās izpētes laboratorija "DFRLab" interesi sašaurinājusi līdz prokremliskai ietekmei un radikāli labējiem spēkiem ASV. "Aktivitāšu daudz, tāpēc pietiek, ko vērot," pasmaida speciāliste. Viņas un kolēģu uzdevums – informatīvajā telpā pamanīt viltus ziņas. N. Aleksejevas novērotajā informācijas nišā meli visbiežāk rodas tāpēc, ka kaut kur pasaulē notikusi katastrofa, militārs konflikts vai mācības, sākušies plaši protesti, strīdi par seksualitāti, migrantiem, reliģiju. "Daudzreiz saskaramies ar melīgu viedokli, taču par uzskatiem nevienu nesoda. Problēma nav melotājā, bet gan cilvēkā, kurš meliem notic, tāpēc lemj vai rīkojas tā, ka pasliktina dzīves apstākļus. Savukārt dezinformācija – samērā reti, taču dabiski demokrātijas norisei bīstams fenomens, kurš spēlējas ar informācijas tūkumu un manipulē ar minējumiem," skaidro N. Aleksejeva.

Vācijas, Francijas, Krievijas, Brazīlijas, Dienvidkorejas likumi vai to projekti vērsas pret sociālajiem tīkliem, nevis to lietotājiem. Globālām kompānijām "Youtube", "Twitter", "Facebook", tam piederošam "Instagram" un citiem gigantiem jāspēj izravēt nezales savā dārziņā. Krievija noteikusi aptuveni 670 tūkstošu eiro lielu naudas sodu interneta vietnei, ja tā vienas diennakts laikā neizdzēsīs melus no sava satura. Brazīlija un Vācija no "Facebook" un "Google" panākusi solījumu cīnīties pret dezinformāciju. "Facebook" vārdu tur, taču pēc savas izpratnes – safabricējumus neizdzēs, bet gan īpaši atzīmē, un lietotāju ziņā, vai ar šādu saturu dalīties. Francija un Amerikas Savienotās Valstis sociālajiem tīkliem pieprasa atklāt, kas iegādājies sponsorētu saturu un par kādu cenu.

Atzinīgi jāvērtē Lielbritānijas

lēmums atteikties no vārdu sa-likuma "viltus ziņas", tā vietā izmantojot – "dezinformācija". Pirmkārt, tāpēc, ka tas norāda uz iedziļināšanos abu terminu nozīmē, tāpat britiem, iespējams, ir lielāka skaidrība par definīcijām nekā citu valstu iedzīvotājiem (bieži likumos jēdzieni "baumas", "meli", "nepatiesība", "safabricējums" u.c. uzskatīti par sinonīmiem). Otrkārt, tāpēc, ka briti sargā jēdziena "ziņas" sākotnējo nozīmi – mediju profesionāļu objektīvi atlasīta, strukturēta un tīrā informācija.

Sabiedrības integrācijas fonds

Materiāls sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansētu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Imunitātes līmenis izmērīts

Pavasārī Atvērtās sabiedrības institūts Sofijā publicēja 35 Eiropas valstu spēju pretoties dezinformācijai. Imunitāti ietekmē sabiedrības izglītība, prasme lietot medijus, kā arī mediju neatkarība. Valstis vērtētas 100 punktu skalā un sargrupētas pa līmeņiem: ar augstu noturību pret viltus ziņām, vidēju (šajā grupā ir arī Latvija), zemu un kritiski zemu (šeit iekļuvušas tādas valstis kā Itālija, Slovākija, Malta, Horvātija, Kipra, Ungārija, Grieķija, Rumānija, Serbija, Bulgārija, Melnkalne, Albānija, Bosnija un Hercegovina, Turcija un Maķedonija).

VALSTS, VIETA, PUNKTI		
Somija	1.	76
Dānija	2.	71
Nīderlande	3.	70
Zviedrija	4.	69
Igaunija	5.	69
Īrija	6.	68
Beļģija	7.	64
Vācija	8.	62
Islande	9.	62
Apvienotā Karaliste	10.	60
Slovēnija	11.	60
Austrija	12.	60
Spānija	13.	60
Luksemburga	14.	59
Portugāle	15.	59
Francija	16.	56
Latvija	17.	56
Polija	18.	55
Čehija	19.	55
Lietuva	20.	55

Avots: "The Open Society Institute – Sofija"

PĀRDOD

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, apjomīgi **VĪRIEŠU APĢĒRBI, APAVI** ikdienai, darbam, medībām.

SIA *Skrunda* pārdos **DZĪVAS KARPAS** saimniecībā uz vietas piektdienās no 8.00 līdz 11.00. Skrudas novada *Zivsaimniecība*, tālr. 63331124, 29991848.

Sausu, skaldītu **MALKU** maisos. Skaldītu meža malku kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
 - veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

PĒRK

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS** un inventāru. Tālr. 26104984.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

Rokoperas *Lāčplēsis* **VINILA PLATI**. Tālr. 25611557.

Veco **PAPĪRNAUDU, MONĒTAS**, saktas, figūriņas, apbalvojumus. Tālr. 26499892.

RAGUS. Tālr. 22048516.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **MĀJLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

DAŽĀDI

AUTOELEKTRIĶI, signalizāciju uzstādīšana un remonts, jurauto.lv, tālr. 29242556, 26669624.

Veicam **CELTNIECĪBAS** pakalpojumus. Jumtu, fasādes darbi. Kosmētiskais remonts un citi darbi. Tālr. 26220256.

Kvalitatīvi **BRUĢĒŠANAS** un **ŽOGU** uzstādīšanas darbi. Tālr. 29496314.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

VAJADŽĪGI

SIA *Premium Wood* (41203050927) – **METINĀTĀJS**. Tālr. 29235649.

SIA *Bērzi plus* (41202008941) kokzāģētava piedāvā darbu **STRĀDNIEKIEM**. Tālr. 29568025.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme 8,85 eiro, nodrošinām dzīvošanu Vācijā (66 eiro mēnesī). Sīkāka informācija pa tālr. 20227843, SIA *ALMA M*, 40003543608, lic. nr. 22/2017.

SIA **Service** (Pilsētas laukumā 7, Kuldīgā) piedāvā

ARDEKS un **RGK** produkciju par ļoti labu cenu!

Darba laiks:
P.–Pk. 9.00–18.00,
S. 9.00–15.00.
Laiņi gaidīt!

LĪDZJŪTĪBAS

Gan sāpju dienas, gan saules rīts – It viss tiek klusi zemē tīts.

/E.Vēveris./
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, HELMUTU mūžībā pavadot.
Kaimiņi Skrudas ielā

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.*

/M.Jansone./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību piederīgajiem, DAINU SKAIDRĪTI MUCENIECI aizsaulē aizvadot.
Laidu pagasta pārvaldes darbinieki

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis
63324881.

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA **VERTEX** pērk meža īpašumus, cirsmas un augošus kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Izgatavojam meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, palīdzam sakārtot visu veidu dokumentāciju. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi. Samaksa līguma slēgšanas brīdī.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919, rakstiet: info@lmu.lv!

SVEASKOG BEZ MAKSAS ATTĪRA NO KRŪMIEM

laukus un citas aizaugušas platības. **PĒRK** zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu. ĀTRA SAMAKSA.

25 622 293 (Āris)

VIRTUVĒ

Gatavo ilgi, pazūd ātri

Tā saucamās pirkstiņuzkodas ir visdarbietilpīgākā viesību galda sastāvdaļa – tās tiek gatavotas ilgi un rūpīgi, bet pazūd vienā mirklī, jo ir tikai vienu kumosu lielas.

Par to bija iespēja pārliecināties uzņēmuma *Unilever Food Solutions* uzskatu meistaros Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā. Iedvesmoties jauniem kulinārijas brīnumiem bija aicināti gan skolas audzēkņi, gan ēdināšanas uzņēmumu pārstāvji.

Kuldīgā tā bija jau piektā meistarklase, tāpēc profesionālu komanda – Santa Adata, Mārtiņš Plotnieks un Emīls Jonins – strādāja raiti. Vēl jo vairāk tāpēc, ka visas uzskodu sastāvdaļas bija sagatavotas jau iepriekš.

„Mums ir produktu grupas, kuru pielietojumu meistarklasēs mācām, lai klienti redz, kā to visu var izmantot dzīvē. Šīs dienas temats ir pirkstiņuzkodas. Piedāvāsim 15 uzskodu veidus – ar zivi un gaļu, veģetārās un saldās. Visās būs izmantots krēmsiers,” stāsta Santa. Vēl viņa piebilda, ka parasti meistarklasēm netiek izvēlēti pārmeļu sarežģīti varianti. Piemēram, viena no uzskodām bija apcepti kartupeļi, uz kuriem uzlikts mārrutku krēms, vārīta biete un anšovs – variācija par latviešiem tik pierasto kartupeļu, skāba krējuma un siļķes kombināciju. Bet izskatās daudz greznāk un garšo citādi.

Produktu izvēle bija gana izsmalcināta: forele un lasis, brieža fileja, pīles konfīts u.c., taču uzskodās vienmēr iespējamas plašas variācijas produktu izvēlē. Piemēram, viena no uzskodām bija gatavota no skumbrijas filejas. Protams, auditorijā sēdošajiem ēdināšanas nozares profesionāļiem bija jautāju-

Apcepta kartupeļa šķēlīte, uz kuras mārrutku krēma pīciņa. Mārrutku krēmu gatavo, pievienojot krēmsieram mārrutkus. Tam virsū liek vārītas bietes gabaliņu, bet virs tā – anšova fileju.

mi arī par to, cik ilgi šīs uzskodas var gaidīt savu ēdēju un vai to skaistais izskats ir pietiekami noturīgs. Meistarklases vadītāji labprāt atbildēja uz visiem jautājumiem un atklāja arī dažu labu knifiņu. Piemēram, saldajām želejām labāk izmantot nevis agaru, bet aspika pulveri, jo tas mazāk ietekmē produkta garšu. Cepot saldo biskvītu, to var darīt starp divām cepamajām plātēm, lai biskvīta biežums būtu vienmērīgs. Uzskodām visbiežāk izmantoti sāļie vai saldie groziņi, bet tikpat labi var izmantot sāļās smilšu mīklas cepumu, franču bagetes šķēlīti, kartupeli vai kāda cita dārzeņa ripiņu.

Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto

Pirkstiņuzskodu meistarklasē ļoti veikli darbojās pavāri Santa Adata, Mārtiņš Plotnieks un Emīls Jonins.

Mazliet sarežģītāka uzskoda. Pamatnei tiek likta biešu un valriekstu kūciņa. Vārītai un sarīvētai biete pievieno sasmalcinātus valriekstus, olu, miltus, garšvielas, un mazās kēksa formiņās izcep mazas kūciņas. Tām pāri pārliet kazas piena krēmsieru, sīpola kraukšķus un kazas siera gabaliņu. Sīpolu kraukšķiem apcep sīpola riņķus eļļā, pirms tam iemērcot tos mīklā. Rotā ar rukolas lapiņām.

Panna cotta ar mango gabaliņiem. Klasiskā *panna cotta* tiek gatavota no piena un saldā krējuma vienādās daļās, kam pievieno cukuru, vaniļu, uzkarsē un pievieno uzbriedinātu želatīnu (precīzu recepti viegli atrast internetā). Pēc tam lej trauciņos un atdesē. Klāt vislabāk der augļi un ogas ar izteiksmīgu garšu, kā zemes vai mango.

VĀRDADIENAS

No 12. līdz 18. novembrim
 12. Kaija (82), Kornēlija (83)
 13. Eižens (85), Jevgeņijs (3305), Jevgeņija (1255)
 14. Fricis (137), Vikentījs (112), Vincents (106)
 15. Leopolds (110), Undīne (418), Unda (87)
 16. Banga (12), Glorija (140)
 17. Hugo (521), Uga (18), Uģis (2259)
 18. Aleksandrs (34 957), Doloresa (35), Brīve (2)
 19. Elizabete (3497), Liza (64), Līze (44), Betija (294)
 20. Anda (2899), Andīna (45), Vigo (133)
 21. Zeltīte (358), Andis (3852)
 Populārākie: **Elizabete un Aleksandrs.**

Patriotiskā garā

Uģis Rukuts, SIA IMA autoserviss izpilddirektors:
 – Es nezinu, kāds ir pamatojums tam, ka vecāki izvēlējās man šādu vārdu, bet, tā kā man tas patīk, neesmu par to interesējies un domājis. Man šķiet, ka man tas piestāv, un es ar to sadzīvoju labi. Vārda dēļ man nav bijušas iesaukas, bet uzvārda dēļ gan – bērniņā pagalmā draugi sauca par ruksīti. Es par to nedusmojos. Tas nebija ļauni, mēs visi viens otru saucām dažādi. Tā kā vecāki man izvēlējušies tādu vārdu, kas kalendārā ierakstīts vienu dienu pirms 18. novembra, kad visiem, kā jau pienākas, valsts dzimšanas diena ir brīvdiena, tad vienmēr manas vārdadienas svinības ir lielākas nekā dzimšanas dienas. Vārdadiena tiek nosvinēta patriotiskā garā. Vienreiz dāvanā saņēmu karoga mastu. Šogad svinības būs strausu audzētavā *Normieki* Snēpeles pagastā.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 12. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 8 st. 19 min.
 Saule lec 7.58, riet 16.17.

Naktī +5°...+6°

Dienā +5°...+6°

RĪT, 13. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 8 st. 15 min.
 Saule lec 8.00, riet 16.15.

Naktī +6°...+7°

Dienā +9°...+11°

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

180. kārtā

Šis franču mākslinieks (1881–1955) dzimis lopkopju ģimenē Normandijā, Aržentānā. Bijis gleznotājs un tēlnieks, piedalījies vairāku filmu uzņemšanā. Pārcēlies uz Parīzi, tomēr Nacionālajā Daiļo mākslu augstskolā nav uzņemts un lekcijas apmeklējis kā brīvklauštājs. Pēc Pirmā pasaules kara sākās viņa *mehāniskais periods*, kad gleznās priekšmeti parasti tika attēloti caurulēm vai mehānismiem līdzīgās formās. Otrā pasaules kara gadus pavadīja ASV. Pēc atgriešanās Francijā iestājies Francijas Komunistiskajā partijā.

Atbildes gaidām līdz 14. novembra 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

179. kārtas atbilde: Gustavs Moro, *Oidips un Sfinks* (1864). Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Kalējs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Peters Dals.

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/13.-19. novembris/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Auni kopā ar ģimeni un ļoti tuviem draugiem jutīsies tik labi, ka plašāki pasākumi tos nevilinās. Gardas vakariņas, grāmata, laba filma un mīlo cilvēku tuvums būs viss, kas nepieciešams.

Vērši sargās privāto dzīvi un ar informāciju par sevi pārlieku dāsni nedalīsies. Kādam tas var šķist kā nelaiņība, bet, lai katrs domā, ko grib.

Dvīņiem dzīves jēgas meklējumi diezin vai rezumēsies ar saprātīgām atbildēm uz paša jautājumiem. Nav ko filozofēt, jāķeras klāt reāliem darbiem.

Vēži ieguldīs naudu, lai būvētu stingrus karjeras pamatus. Mācības, izglītojošas literatūras lasīšana, kursi un semināri būs dienas kārtībā.

Lauvām nauda viegli ieplūdis maciņā un tikpat viegli no tā aizplūdis, atstājot taustāmas lietas. Tās diez vai būs praktiskas, jo tiks iegādātas ar domu, ka dzīve jābauda pilnībā.

Jaunavām jāatceras, ka pašdisciplīna ir labākais veselības garants. Ja ar to ir švaki, tad būtu vērts pacīnīties, jo organisms protestēs, ja nejutīs pienācīgu cieņu. Varbūt nevajag tik daudz strādāt?

Svariem labs laiks, lai atbrīvotos no visa liekā. Nevajadzīgās mantas jāmet atkritumu urnā, destruktīvās domas jāpalaiz līdz rudens vējiem un jāpamāj ardievas cilvēkiem, kuri liek justies slikti.

Skorpionus rudenīgie vakari rosinās uz dziļām pārdomām par to, vai dzīves virziens izvēlēts pareizs. Iespējams, jāpamaina nodarbošanās vai vismaz jāpamodā, kā to mainīt nākotnē.

Strēlnikiem šaubas var bremzēt sasniegt to, kas iekārots.

Jāpārstāj sevi šausīt par kādreizējām kļūdām, arī sirdī pašam jānotic savai varēšanai. Uz priekšu!

Mežāžiem, kuri apveltīti ar veselīgu humoru, nedēļa paskries priekš. Viss ir tikai tik nopietns, cik katrs pats to uztver. Labi kārtosies jautājumi, kas saistīti ar svešvalodām un ārzemēs dzīvojošajiem.

Ūdensvīriem Visums jo spilgti ar ārējiem notikumiem atspoguļos to, kas notiek pašos. Ja kāds tuvinieks šķendējas, varbūt tas norāda, ka Ūdensvīrā pašā nav harmonijas? Pārmaiņas jāsāk ar sevi!

Zivis bārstīsies ar radošām idejām kā no pārpilnības raga. Ar to izpildi vienatnē var ne īpaši labi veikties, tādēļ jāsadarbojas ar kārtīgiem darbarūkiem.

Čika laiks:
 13.XI 17.13 – 17.45,
 16.XI 5.58 – 6.42,
 18.XI 10.04 – 17.56.

AUTOSPORTS

Sezonu beidz ar panākumiem

Minirallija kausa izcīņas pēdējā posmā *Latvija 2018* Rīgā, Biķernieku trasē, uz pjedestāla kāpa arī vairāki braucēji no Kuldīgas.

No septiņiem ātrumposmiem sešos svarīgs bija ātrums, bet viens bija regularitātes posms.

Mūspuses braucējiem vislabāk klājās klasē *2WD Rookie*, kurā drīkst startēt dalībnieki ar ne vairāk kā vienas sezonas pieredzi minirallijā. 2. vietu ieguva Mārtiņš Prūsis ar stūrmāni Aivaru Krastiņu (*BMW 320*), kuri finišā par 11 sekundēm atpalika no 1. vietas ieguvējiem. M.Prūša/A.Krastiņa ekipāžai izdevās uzvarēt trīs

ātrumposmos, bet vēl divos izcīnīta 2. vieta.

Finīšā atpaliekot vien piecas sekundes, 3. vietu ieguva Kristapa Lāma/Dāvja Rozenāla ekipāža (*BMW 328*), kura dienas laikā trīs ātrumposmos spēja būt trešā un vienā ātrumposmā gūt uzvaru. No 17 finišējušajām ekipāžām 5. vietu ieņēma Oskars Pavārs ar stūrmāni Nauri Zavicki (*BMW 325*) – līdz pjedestālam pietrūka 17 sekunžu.

Klasē *2000* trešo vietu Rīgas posmā izcīnīja Oskars Virsis un Roberts Poriņš, kuri startēja ar *VW Golf*. No 1. vietas viņus šķīra 40 sekundes, bet 2. vietas ieguvēji bija vien deviņu sekunžu attālumā. O.Virsis/R.Poriņa ekipāža parādīja stabilu sniegumu, ātrumposmos sasniedzot labākā piecnieka laiku, bet divos ātrumposmos iegūta 3. vieta.

Edgars Peterlevics

2019

Laikraksta *Kurzemnieks* kalendāru 2019. gadam var nopirkt:

- *Kurzemnieka* redakcijā;
- apgāda *Zvaigzne ABC* grāmatnīcā Kuldīgā, Mucenieku ielā 33;
- J.Rozes grāmatnīcā Kuldīgā (veikalā *Rimi*);
- veikalā *Dārziņš* Kuldīgā, Baznīcas ielā 15;
- veikalā *Jumis* Skrundā, Raiņa ielā 10.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!